Ч. 89. Львів, нед'ля 11. червня 1922. Почтову належність оплачено гуртом. Рік I.

ГРОМАДСЬКИЙ ВІСТНИК

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 1000 М
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Швайцарії 5 фр. шв., Німеччині 75 марок, Чехословаччині 25 корон ч., Болгарії 50 левів, Румунії 50 лей, Австрії 1400 корон. Зміна адреси 50 марок польських.

ОГОЛОШЕННЯ:
Рядок дрібного друку або його місце в рубриці „Оголошення" 50 М., в „Надісланім", в „Оповістках" і некрольоги 75 М. Між новинками і в редакційній части 150 М., на першій стороні 200 М. За дрібні оголошення 15 М від слова: товстим друком подвійно. В неділі і свята 50% дорожче.

Виходить о годині 7. рано.

Один прим. 40 Мкп.

РЕДАКЦІЯ, АДМІНІСТРАЦІЯ й ЕКСПЕДИЦІЯ: ЛЬВІВ, РИНОК ч. 10

Сфінксови України XIX в.

(П. Куліш * 1819 — † 1897.)

Чверть століття минуло, як непомітно відійшов від нас. Втихомирилися пристрасти, які за життя Куліша палали біля його імени. Час кинув перспективу на його майже шістьдесятьлітню творчість і діяльність. Хоч повільно, хоч несміливо — підходять до цеї гранітної індивідуальности, одної з найбільших індивідуальностей й відродження України, чергові покоління і відкривають в його великанській праці щораз то нові цінности, наближуються до розуміння загадки України XIX. в., бо такою загадкою був Куліш для своїх сучасників. В його життєвім подвизі повторилися всі хитання, якими зазначилася історія України перед полтавською катастрофою: між Москвою, Польщею і Туреччиною. Бо й цій останній поклонився Куліш на склоні свойого трудящого життя. Кождий такий виступ викликував бурю в українськім таборі. Куліша попрікувано мало що не ренеґацтвом. Ці хитання знищили його велику популярність на Україні в 60-тих роках. І Куліш вмирав майже позабутий. Останніх 15 літ життя прожив самотою на свойому хуторі. Нераз злидні заглядали до хати. Одинокою порадницею осталася тільки вірна його дружина — Ганна Барвінок. А цих останніх 15 літ життя присвячує головним чином на присвоєння українській літературі перлин світового письменства, отже перекладає дальше Святе Письмо, твори Шекспіра, Байрона, Гете, Шіллера, Гайне. Крім сього пише свої замітні історичні драми і поеми, продовжує історичні студії. І це все творить у вільних хвилинах від праці на хуторі, одинокій підставі його екзистенції. І в додатку: без певности, що ці твори появляться колинебудь друком.

Як велика була віра цеї дивної людини в діло, якому в жертву зложив ціле своє життя.

Яка непохитна самопевність, що його шлях єдино доцільний, щоби протиставити його шляхови українства після смерти Шевченка. Раз перевівши ревізію своїх поглядів на історію України, Куліш консеквентно протиставиться ідеольоґії українства, яка виросла на творчости Шевченка.

Траґедією життя Куліша була недостача верстви на Україні, на якій міг би він був оперти свою мрію про „самостійне царство". В „Історії возсоєдінєнія Русі", пишучи про XVII вік, Куліш каже: „недоставало одного: шоби в головах козацьких повстала думка про самостійне царство. Та вони її ніколи не мали, вони були або нище цеї думки, як обскуранти, або вище, як соціялісти". Тут і секрет, чому Куліш „хитався"... На жаль — не мав політичного і педаґоґічного хисту, щоби виховати собі опору для проводження в життя своїх державницьких ідеалів. А не маючи такої опори на Україні, шукав її у сусідів.

Не найшовши цього провідного ідеаліста історії Козаччини, не находячи його у своїх сучасників, він витягає найдальше йдучі консеквенції, а своєю працею для розвитку української культури засвідчує свою віру, що прийде покоління, яке продовжувати ме лінію, сміливо зарисовану першим у нас ідеольоґом державности, опертої на західно-европейських зразках. І воно прийшло. В хуртовині, яка не потахає на просторі Соборної України, починаючи з 1917 і 1918 р. сучасне покоління дістає лекцію за лекцією, скільки правди в творчости Сфінкса України XIX. в. Воно розвязує поволи, серед тяжких мук, складаючи гекатомби жертв крови і майна, загадку, якій на імя: Панько Куліш.

Для нас — синів Західної України — тим більше дорогий Куліш, бо він перший звернув увагу на оборону західних земель. Нехай він помилявся в засобах, одначе це історичний факт: Куліш перший Українець в XIX в., що продумував над ратованням Холмщини.

Мих. Струтинський.

Нас не зрозуміли, не оцінили, грубо помилились що до духа нашої роботи — се не наша вина; для чоловіка одинока нагорода в його власнім сумлінню і свідомости правоти його роботи

КУЛІШ: Лист до Бодянського з 1848 р.

Обличитель анархії.

I.

Багато ворогів мала Україна на протязі своєї більш чим тисячелітньої історії: менших і більших, коротших і довших, грізних і менш небезпечних. Та найбільшим і найгрізнійшим є оден, що переслідує її постійно від першої хвилі її історичного життя аж по нинішній день. Це — анархія.

Не маю наміру подавати тут огляд анархії в історії України. Зроблю це незабаром подрібно на иншому місці. Пригадаю тільки декілька свідоцтв і фактів, щоби не бути голословним.

„Вони (Анти) не мають правління й живуть у ворожнечі між собою (ἄναρχοι καὶ μισάλληλοι) — каже про наших прапрадідів візантійський письменник VI. ст. по Хр. Маврикій і далі поясняє: „у них багато начальників, які не живуть у згоді, так що добре притягати декотрих з них на свій бік намовами або дарунками, особливо блищих до наших границь і тоді на инших нападати, аби спільна війна не злучила їх до купи та не звела під одну владу".

Цими дорогоцінними звістками — каже проф. М. Грушевський*) — характеризується політичний „устрій" наших племен в часах розселення, найстарших часах, куди ми в розсліді політичного життя їх можемо осягнути.

„Земля наша велика і богата, але порядку в ній нема; ходіть і пануйте над нами!" — отце друге аж надто вимовне свідоцтво, записане у т. зв. Початковому літопису, у відомому оповіданню про покликання Варягів на Україну. Правда чи леґенда оповідання — та важне воно для історика передовсім як опінія, яка панувала на Україні про Україну вже в часі писання Початкового літопису, цебто в XII. ст. І роля Варягів в українській історії, яку признають навіть т. зв. антинорманісти, підтверджує вповні наведену опінію.

Та найяркійше свідоцтво, що потверджує сказані на початку отцих заміток слова про українську анархію, це події на Україні в XII.—XIII. вв., відомі під назвою болохівщини, татарських людей і княжих міжусобиць.

„Переповідати докладно всі змагання (князів) за Київ — каже д-р Ст. Томашівський — значилоб уводити читача в непроглядний ліс імен і походів, сідань і прогнань. Для характеристики часу нехай послужить факт, що протягом 100 літ, від смерти Всеволода II. до повного політичного упадку Київа (1146—1246) було тут: 47 князювань 24 князів із 7 ліній і 3 династій; з тих князів один засідав 7 разів, пять князів засідало по 3 рази, вісім по 2 рази. Що до довжини панування взагалі було: 13 літне одно князювання, 6 літне — одно, 5-літні — два, 4-літне — одно, 3-літні — троє, 2-літніх — семеро, а 1-літніх і менших — трийцять пять!"**).

Це все виїмок з історії одного тільки Київа за одно, останнє тільки століття державної його самостійности. І чи можна після цього дуже дивуватися, що згадане століття й було власне останнім століттям старої Української Держави над Дніпром...

Не менше й не менш ярких свідоцтв та фактів української анархії знаходимо і в пізнійших століттях історії України. Переповнена ними передовсім історія української козаччини. Вже сам той факт, що українська козаччина за весь час свойого довгого істнування (3 століття!) не зуміла відбудувати зруйнованої у XIII. ст. Української Держави ні своїми ні при помочі чужих рук, не зважаючи на декілька сприятливих для цього нагод, мусить у високій мірі застановити кождого історика державника України — і примусити шукати за причиною цього факту. І шукаючи за нею, він у першу чергу зустрінеться знова з цілим рядом свідоцтв та фактів, які так і пригадують характерні слова старинного візантийського письменника зі VI. ст. про наших прапредків: „ἄναρχοι καὶ μισάλληλοι" — не терплять влади та сварливі між собою"!

„Один із приятелів української козаччини, а заразом глибокий знавець її внутрішнього життя, князь семигородський Бетлен Ґабор, — читаємо у В. Липинського „Україна на переломі"***) — бажаючи використати козацьку силу для своїх намірів зайняти польський престол, та роздумуючи над слабими сторонами своїх майбутніх козацьких союзників, прийшов іще в р. 1623 до таких висновків. Що до народу козацького — пояснював він тоді шведському послови Страсбурґерови — то ... дехто думав, що з тим розпущеним і не визнаючим ніякого права народом нічого певного вирішити і постановити не можна; що всі спроби переговорів до нічого трівкого не доводять; що треба берегтись і уникати цієї юрби і цієї многоголової, бурхливої та безладної гидри, яка часто кидається в ріжні боки. Вона ненавидить рабство, але не вміє користуватись волею... Алеж більшість козаків низького походження, призвичаєна до своєвільства, позбавлена військової дисципліни, сильна тілом, але тупа розумом. Тому перш за все треба зайнятись улучшенням їхнього безладного побуту, треба цей їхній побут і форму правління перемінити так, щоб ці неуки научились слухати кращих людей та признавати на війні і в мирі тверді закони і засади. Тількиж прихилити всі ці грубі й уперті душі до послуху і під провід більше розумних людей — це діло непомірно важке"****).

Чи треба наводити українському читачеви ще більше таких свідоцтв, як наведене вище? Чи треба пригадувати напр. Велику Руїну 2-ої пол. XVII ст., часи Мазепи, Гайдамаччину?

Вкінці події наших днів відомі нам усім безпосередно, з автопсії...

II.

Анархія спричинила Україні величезні шкоди на протязі цілої її історії. Вона підкосила стару Українську Державу у XIII. ст., вона

*) М. Грушевський: Історія України-Руси (2. вид.) Т. I., ст. 326.

**) Ст. Томашівський: Українська історія. I. Львів, 1919. Ст. 77.

***) В. Липинський. Україна на переломі 1657—1659. Київ-Відень, 1920. Ст. 149—150.

****) Н. Молчановскій. Акты Шведскаго Государственнаго Архива в т. VI., ч. III. Архива Юго-Зап. Росси, ст 23—9

перешкодила відбудувати її козаччині у XVII—XVIII. вв. Це так.

Та чи свідоме цього українське громадянство?

Вимовну негативну відповідь на поставлене питання дають нам події наших днів...

Та хто мав йому дати отцю свідомість? Очевидно — наша історіографія. І коли кого треба докоряти за те, що сучасне українське громадянство не витягнуло науки зі своєїж історії, то не саму історію, а її товмачів-істориків. І дійсно, вони в першій мірі винні тому, як влучно замічує С. Томашівський,*) що в нашім громадянстві так мало історичної свідомости, історичного змислу й орієнтаційної здібности, а так багато антиісторичних і деструктивних інстинктів

І справді. З одним одиноким виїмком українська історіографія не звертала уваги на це питання, або — що частіше — затемнювала його своєрідньою романтикою.

Виїмок під цим оглядом — це П. Куліш.

Працюючи над історією головно Козаччини, він перший замітив анархічну рису в її історії і перший мав відвагу — назвати її по імени. Цілий ряд його праць свідчать про це вимовно. „Хмельнищина" і „Мальована Гайдамащина", „Исторія возсоединенія Руси" й „Отпаденіе Малороссіи отъ Польши". Та синтезу своїх поглядів на козацький період історії України, свою концепцію її виложив він у статті п. з. Козаки въ отношеніи къ государству й обществу" (Русскій Архивъ, 1877, VI) і в другій статті п. з. „Галицька Русь в починах козацько-шляхоцької усобиці" (в буковинській „Руській Хаті").

„Звикли в нас — пише Куліш коло 1860 р. у своїй Історії України — на історію України крізь наше козацтво споглядати і круг козацтва все рідне діеписання обертати. Тимчасом саме козацтво було тільки буйним цвітом, а иноді й колючим бодяком серед нашого дикого степу".

„Не скрізь козаччину треба нам на давнину дивитися — пише він в „Основі", 1861, сентябр, ст. 81, — а з давнини на блищі нам віки, а в них і на козацтво споглядати".

„Бракувало одного, аби в козацьких головах повстала гадка про самостійне царство, але її вони ніколи не мали; вони були — або нище такої думки, як обскуранти, або вище, як соціялісти". (Исторія возсоединенія Руси. Том. II., ст. 214).

Громить Куліш козацьку анархію в імя і в інтересі культури. Культури, якої обожателем був він до тої міри, що не завагався признати певних заслуг супроти України навіть Польщі і Росії, коли в гру входили інтереси культури.

Українське громадянство не зрозуміло у свій час Куліша. Привичне до ідеалізації своєї минувшини, воно приняло критичне становище Куліша до своєрідньої анархії за профанацію цеї минувшини, за провокацію своїх найсвятійших національних почувань.

Та це не зменшує зовсім вартости історичної концепції Куліша. Прийде час — передвістники його ми можемо замітити вже нині — коли ціла українська історографія, а з нею й українське громадянство поставляться критично до помилок батьків і дідів наших — і з помилок тих витягнуть науку. Тоді прийде час і на повне зрозуміння історичних „ересей" Куліша.

Ів. Кревецький.

*) *Ст.* Томашівський. Історія і політика. — Хліборобська Україна. Відень, 1921. 36. V- VI. Ст. 168—169.

П. Куліш перекладником св. Письма.

Гадка перекладу Св. Письма „зъ болгарского языка на руску мову", „Богу ко чти и людемъ посполитымь къ доброму наученю" ворушила здавна уми свідомих української народности письменників і просвітників. Але дійсною живою мовою українською почав перекладати щойно в 30-их рр. XIX. ст. Маркіян Шашкевич у галицькій, а в придніпрянській Україні виконав на ширші розміри П. Куліш. Ся гадка перекладу Св. Письма українською мовою зродилася у Куліша неперечно під впливом славного Кирило-Методіївського Братства. Українські Кирито-Методіївці, дбаючи про відродини українського народу, перенялися тою думкою, що „до сього діла треба нових людий і сили нової, а тією силою повинна бути чистота серця, праведна освіта, свобода простого люду і християнська саможертва". Тимто „Святе Письмо всі вони добре знали і з великою шаною почитували".

Покинувши із нагінки за спочування галицьким Українцям урядову службу у Варшаві, приїхав Куліш весною 1869 р. до Відня і тут познакомився з богословом віденської духовної семинарії, Іваном Пулюєм, котрий зладив тоді перший малий молитовник народною мовою (напечатаний там заходом крилошанина св. Стефана о. Доніна, етимол. правописю). При сій нагоді Куліш висловив свої наміри про переклад Св. Письма. Небавом переїхав Куліш до Львова і тут напечатав яко додаток до „Правди" (1869) „Святе Письмо", перва частина Библиї, пьять книг Мусієвих, Русько-український переклад 4°, (стор. 172), крім того „Йов, переспів Павла Ратая" (се його псевдонім) віршом, з переднім словом і поясненнями, „Дві пісні Мусієві" — і „Товитові слова". Колиж „Правда", котрій він пособляв вельми запопадливо грішми і своїми цінними творами, перестала з липнем 1870 виходити, виїхав Куліш до Венеції і там до 16. лютого 1871 трудився над перекладом С. Письма Нового Завіта. Куліш думав за підмогою Пулюя, продати сей переклад британському біблійному Товариству і за гроші добуті тим способом заложити свою печатню у Львові. Біблійне Товариство передало переклад до оцінки проф. Мікльошічеви, а коли сей заявив, що переклад не зовсім відповідає грецькому первотворови, тимто розвіялися поки що наміри що до продажи. Куліш переїхав з Венеції із своєю подругою до Відня і зараз 18. лютого 1871 забрався спільно з І. Пулюєм до вірного перекладу. І. Пулюй скінчив богословські науки в липні 1869 і став слухачем фільософічного виділу на віденському університеті, але щоби прискорити переклад Св. Письма, рішився відложити на якийсь час математично фізичні науки і свої бічні заробітки. Утомившись пильною роботою (переклад доспів до І. листа апост. Петра), виїхав Куліш на літо на хутір Мотронівку в Чернигівщині, а Пулюй поїхав до своїх родичів у Грималів, де мав докінчити переклад Н. Завіта, а рукопись переслати Кулішеви на Україну.

Перед виїздом з Відня напечатали вони окремими книжечками (у Відні 1871) переклад чотирох евангелистів, в 14.000 примірників, а на літнім віддиху забралися до дальшої роботи.

В серпні 1871 р. дістав Куліш рукопись з Грималова, і віддав останню редакцію (своєї і Пулюєвої роботи) у руки Пулюя.

І. Пулюй перевів останню редакцію перекладу, але рукопись лежала спершу у Куліша, а відтак у Драгоманова до 1877 р. Думали вони від Костомарова дістати засоби на печатання перекладу з фонду зібраного на видання української Біблії за кордоном, бо на Україні стояв перепоною указ з 1876 р. Одначе Костомарів не згодився, щоби гроші з того фонду обертати на печатання Біблії за кордоном. Опісля повелося І. Пулюєви в 1879 р. у приятеля свого, Івана Білозерського, родича Кулішевого, що тоді проживав в Італії, дістати невелику підмогу на видання Нового Завіту. Перевівши щераз останню редакцію рукописи, напечатав Пулюй за дозволом Куліша Н. Завіт в печатні Товариства ім. Шевченка, зробивши умову, що сплачуватиме довг за печатання, як матиме гроші.

Новий Завіт вийшов 1881 р., але не стелилась йому дорога ані в галицькій, ані в придніпрянській Україні. Сему виданню не присвятили наші часописи відповідної оцінки, якби чомусь маловажному, а на Україну загородив йому дорогу указ царський з 1876 р.

Один примірник Н. Завіта післав І. Пулюй до головної управи по ділам печати в Петербург з просьбою о допущеннє його в Росію, одначе дістав відповідь в серпні 1882 р., що те проханнє признано яко „неподлежащее удовлетворенію".

Св. Письмо дожидало отже слушного часу на складах у переплетників у Львові і Відні, аж в 1885 році по 14-літній переписці і торзі повелося за дозволом Куліша продати се виданнє бібл. Товариству у Відні. Тим способом дістав Пулюй гроші на сплати довгу, що остав за видання з 1881 р. Н. Завіта і за свій Молитовник. Половину невеличкої суми післав Пулюй Кулішеви, котрий відписав: „Велика се, велика сталась новина, що руські трудолюбці на Св. Письмі заробили по 291 гульдену!

В 1886 р. Бібл. Товариство купило від Куліша право вічно печатати Н. Завіт за 460 рублів! Не ходило отже руським трудолюбцям о великі гроші, щоби тільки Українському народови обезпечити дорогу до Св. Письма рідною мовою, хочби проти царського указу і без помочі українських літературних товариств.

В останніх роках свого життя Куліш перекладав Старий Завіт, та мало що вже не до кінця доведена робота згоріла підчас пожежі його хати в Митронівці.

Одначе се не знеохотило його, він узявся на старі літа знов за переклад і робив його серед студені і в недостатку, бо Україна забула свого много заслуженого сина і ніхто ним не турбувався, а дехто й лихословив. Та не довелося йому докінчити діло. Після його смерти 2 лютого 1897 р. його вдова Ганна Барвінок передала його рукописі разом із перекладом Св. Письма в Музей В. Тарновського на сховок, а сей поручив Н. Нечуєви Левицькому на свій кошт докінчити роботу, котрий і довершив майже четвертину перекладу Ст. Завіту. І. Пулюй переложив Псалми і зредагував Пятикнижжє Мойсеєве та поставив правила, після котрих

Д-Р ВАСИЛЬ ЩУРАТ.

КУЛІШ — КУЛІШЕМ.

I.

Двайцять пять літ минуло від смерти Куліша — письменника який сам один написав більше ніж усі його попередники, почавши від Котляревського, а ідейних горізонтів отворив більше, ніж судилося опанувати їх зором духа всім українським письменникам до найновійшої доби. І як двайцять пять літ до смерти письменника, так других двайцять пять літ після смерти тільки людське туподумство заслонює його велику творчість перед широкими кругами загалу. Український інтелігентний загал, на скільки він опер свою національно-політичну ідеольогію на поезії Шевченка з її культом козаччини й козацького демократизму та з її відношеннєм до сусідних націй, — той загал уже з давна майже ворожо відноситься до Куліша, котрого ідеольогія є одначе знехтованнєм найпопулярнійших ідей великого Кобзаря. Дослідники ж української літератури й біографи Куліша, хоч уже не осуджують і не висмівають його так, як колись за життя, то все таки не здобуваються на більше, як на приязне спочуваннє. А прецінь же не того ждав Куліш, коли звертався до своїх суддів, повтаряючи слова Спіноци: „Людських вчинків не належить ані жалувати ані висмівати, а треба їх розуміти".

До зрозуміння письменника передовсім веде поглиблене студіованнє його творів. На основі такого студіовання почато вже до зрозуміння Куліша наближуватись. Маю на мисли тих біографів, котрі стверджують, що Куліш ідеям своєї молодости не спроневірявся на старости літ, бо ті ідеї, які порізнили його з українським загалом в другій добі творчости, були його ідеями вже і в першій добі творчости. Ріжниця була тільки в силі і способі вислову — в другій добі творчости більше різкого, драстичного, провокаційного. Ствердження такого факту — дуже цінне. Воно вже в части розоружує Кулішевих противників. Того одначе за[illegible], щоби їх розоружити в повні, вчинити прихильниками письменника. Бо як їм помиритися з його безпощадною критикою тих національних справ української минувшини, в яких привиклося бачити діла героїзму? Як погодити традиційну нехіть до Московщини чи до Польщі, оправдану впрочім історичними фактами, з Кулішевим величаннєм культурної місії Поляків і Москалів на Україні? Як пояснити собі легкість Кулішевого переходу з москвофільства в польонофільство, а вкінци в туркофільство? Чи й на сі питання відповідь має нам дати студіованнє творів Куліша?

Так. Колиб у нас присвячено було творам Куліша бодай стілько уваги, скілько присвячено її писанням третьорядних письменників, у наших руках давно був би пожаданий „ключ разуміння". Кулішеві писання й корреспонденція завелиб нас у ту країну поета, в якій єдино можна поета зрозуміти. Завелиб нас через обоє московських славянофілів 1830-их рр. в москвофільський кружок Поляків правобережної України 1840-их рр. (б[illegible]ків [illegible]ної [illegible]шехпольської партії), потім у сферу туркофільських настроїв викликаних у Росії російсько-турецькою війною подібно, як раньше там (і в Шевченка) симпатії для Черкесів викликало завойованнє Кавказу, а в кінци ми, тримаючись писань Куліша, як нитки Аріядни, опинились би в спіноцизмі англійських поетів — так улюбленого Кулішем Байрона і його друга та учителя в обсягу фільософії Шелея. Безсумнівний вплив їх обох на найоригінальнійші поеми Куліша — на „Марусю Богуславку", „Магомета і Хадизу", „Драмовану трильогію" — став би для нас вказівкою, де шукати жерел і Кулішевого аристократизму і його поглядів на релігію і його вельми замітного культу женщини. Ми може й навчились би дивитися на Куліша так, як на Словацького сьогодня дивляться Поляки — як на поета завтрішнього дня, який на довго заслонить собою все, що створено в українській літературі до нього. Для нас що-йно тоді Куліш став би Кулішем.

мала бути переведена вся редакція перекладу Св. Письма, а потім приняв на себе дальшу редакцію Ст. Завіта о. Олексій Слюсарчук, парох в Рунгурах (видавець „Розширеної Псалтирі“). В липні 1901 р. закупив Мілярд з Бібл. Товариства всю рукопись, а ціле Св. Письмо вийшло з печати в січні 1904 р.

Так довершено після довголітної трудної літер. праці діло, котре повинно причинятися до освіти широких верств народу і творити одну з тривких підвалин для української літер. мови, як сего бажали передкладчики. Се нерукотворний памятник, який по віки нагадуватиме українському народови великого трудолюбця П. Куліша і його приятеля та помічника І. Пулюя.

Ол. Барвінський.

Шукав я правди по світах широких,
Коло престолів золотих високих;
Та бачу, що шкода її шукати
Окрім своєї взброєної хати.

Байда князь Вишневецький.

Українські справи.

Митрополит Шептицький в дорозі до Риму.

Митрополит Шептицький — як довідується „Дзєннік Людови“ — вибирається на днях в подорож до Риму. З Риму має митрополит вернути знов до Америки.

Конґрес Союзів Ліґи Народів і Українці.

„Хвіля“ доносить з Праги: „На початку нарад конґресу Союзів Ліги Народів в Празі обговорювано справу приняття новозголошених союзів. В справі прийняття українського Союза Ліги Народів запала ухвала стверджуюча, що східно-український Союз вже прийнятий до Міжнародньої Унії Союзів. В справі прийняття західних Українців (Східної Галичини) не дійшло до ніякої ухвали“.

Велика Україна.

Заява Чеховського.

З Москви доносять: Бувший український премієр міністрів Чеховський, сьогодня товариш голови української церковної Ради, заявив співробітникови „Правди“:

„Ми дивуємося, що червона Москва могла до цієї пори терпіти голову церкви, такого монархіста, як патріярх Тихон. Коли місцевий собор буде скликаний з представників автокефальних церков, то ми возьмемо в нім участь. Одначе в соборі московської церкви ми не можемо взяти участи“. („Правда“ ч. 121).

Бенкет в честь представника Німеччини.

Як подають з Харкова, товариш голови українського совнаркома Фрунзе дав бенкет в честь Гая, представника Німеччини на радянській Україні. В цім бенкеті взяли м. и. участь голова харківської чрезвичайки Балицький. (Рпр.).

Сканцер про конференцію в Ґенуї.

Підчас дискусії в парляменті над заграничною політикою Італії, міністр закордонних справ Сканцер, відповідаючи на численні запити, виголосив промову, в якій заявив, що для видання остаточного осуду в справі ґенуенської конференції, потреба довшого часу, бо вплив на економічну і політичну ситуацію Европи є питанням будуччини.

Завданням Італії в Ґенуї було зорґанізовання цего великого зїзду народів і запевнення його діяльности, вкінці причиненняся в спосіб льояльний і при вжиттю всеї енерґії для осягнення найважнійших цілей конференції. Перша часть праці зістала в цілости зреалізована. Що до другої завважує Сканцер, що технічні висліди конференції є гідні уваги. Однак започаткована праця і висліди резолюцій технічних комісій будуть мати практичне значіння і будуть дійсно успішні тільки в тім випадку, коли зістануть поперті політичним діланням, що змірялиб до миру. В противнім разі булиб ті погляди тільки безкорисними порученнями.

Поодинокі комісії провірили проблєми відбудови Европи, а їх резолюції становлять поважний крок вперед на дорозі до уздоровлення економічної і фінансової ситуації Европи. Це усуне з програми нарад справи трактатів, розброєння і відшкодовань, тому що приняття цих ограничень було конечне для запевнення успіху конференції. Ми підіймали титанічні зусилля для уникнення зірвання переговорів. Удержання миру лежить передівсім в інтересі Італії.

Відтак мін. Сканцер приступив до російської проблєми. По думці міністра, коли не поділюється поглядів що до політики інтервенції проти большевицького устрою, ані також не годиться на потребу удержувати довкола Росії рід санітарно-політичного кордону, в такім разі треба допомогти російському народови, увійти в тік европейського життя. Випадок заключення російсько-німецького договору, впевнив італійську делеґацію, що й решта Европи повинна дійти до якогось висліду в переговорах з Росією, але було неможливою річю довершити діло зближення Росії і Европи в протягу 6 тижнів. Підстави порозуміння заходу з Росією зістали утворені, Італія удасться до Гаги, перейнята тими самими ідеями, які її до тепер оживлювали, не наражуючи однак в нічім підстав політичного угруповання, в якого склад входить.

В Ґенуї виявилося значіння тісної співпраці Італії і Англії, не нарушуючої в нічім автономного характеру італійської політики. Ці держави вяже обопільне зрозуміння їх інтересів. Вони не мають мілітаристичних тенденцій і змагають до пацифікації Европи. Італія, бідна в сирівці мусить запевнити собі економічну експанзію та запевнити своїм горожанам працю за границями краю. Льойд Джордж зрозумів ці конечности і справедливі аспірації Італії. Тішимось, що солідарність між Англією і Італією не потерпіла нічого підчас боротьби, яку оба народи розпочали спільно в Ґенуї для створення нового стану умів та нових умов, кориснійших для спільної економічної діяльности. Ця солідарність розвивається в рамах порозуміння з иншими народами, які були нашими союзниками підчас війни, а саме порозуміння і сердечної приязни з Францією.

Приязнь Італії і Франції вважаємо одною з прінціпіяльних основ нашої політики і умовою удержання мира в Европі.

Італійський уряд слідив поважно грецько-турецький конфлікт і змагання союзників, прямуючі до привернення справедливого і тривалого мира на Сході. Франція і Італія не противляться мандатови Англії над Палестиною, але зазначують, що Італія вважатиме на це, щоби жидівська іміґрація не нарушила інтересів католицизму, згідно з славною італійською традицією.

Наші взаємини з другими народами, репрезентованими в Ґенуї і Німеччиною вияснилися і сконсолідували.

Жалуємо тільки — закінчив Сканцер промову — що Америка не приняла нашого запрошення на конференцію в Газі. Я переконаний, що година американської інтервенції в Европі наблизиться скорше, аніж загально припускають.

Знайте, браття, підкопана уся Україна —
Від Гадяча до Глухова, з Лубен до Люблина,
П'д церкви з будинків панських прокопані ходи
На упадок і погибель темному народу.

КУЛІШ: Великі Проводи.

Сеньобо про большевизм.

Відомий французький історик Сеньобо в розмові з редактором „Neue Züricher Ztg.“ про проблєми біжучої політики зачепив також об большевизм.

Російські большевики, сказав він, прийшли до Ґенуї з деякою метою: вони хотіли роздобути гроші від капіталістичних урядів для скріплення совітського режіму і рівночасно пропаґувати свої ідеї. Большевизм зовсім не відказався від надії викликати світову революцію і як все буває в таких випадках їх заграничні аґенти обманюють їх свідомо, або несвідомо відносно своїх успіхів за границею.

На запит кореспондента, чи Сеньобо вірить в можливість еволюції большевизму, французький історик відповів неґативно. Коли в останнім часі деякі лідери большевизму говорили про потребу вернутися до капіталістичного порядку, то це вказує лише на те, що між большевиками є опортуністи, подібно як церква свого часу мала єзуїтів, від чого її наука не змінялася. Ґенуенська конференція показує, що Ленін ні від чого не відступив і волить стояти перед голодною Росією з порожними руками. Большевики хотіли тільки притягнути поодинокі національні ґрупи капіталістів до того, щоб висунути одну ґрупу проти другої. Як добрі психольоги вони спекулювали на нерішучість европейських урядів і на їх суперечні інтереси. Наслідком того Сеньобо, як Француз, не придає особлившого значіння німецько-совітському договорови і думає, що Німеччина на тім договорі може багато стратити, бо большевики дуже небезпечні контрагенти. Німецькі великі промисловці були осліплені перспективою великих інтересів в Росії.

Комунізм, говорив Сеньобо, доктрина не мирна а воєвнича, бо мусить добиватися переходу політичної власти всюди в руки своїх однодумців. Большевики можуть в боротьбі з Польщею і Румунією користуватись національно російською ідеєю, так як в боротьбі з царськими ґенералами використали ворожнечу проти царського режіму, але на ділі їм потрібне не розширення Росії, лише клясова боротьба. Зрештою Сеньобо думає, що червона армія у внішній війні скоро розложиться. На його думку нема бесіди про бльокаду Росії союзниками, як це запевнюють большевики задля пропаґанди. Союзні держави обмежились лише тим, що зарядили охоронні міри проти роботи большевицьких аґентів, а що до обміни товарів з Росією, то вона наслідком заряджень совітського уряду повинна сама собою урватися.

Я молитись мушу
За Україну, за народню душу.
Вона в мені і житиме во віки.
Як в чорне море ллються наші ріки,
Так в сій душі живе добро злилося
І с серцем чистим, щирим понялося.
Не вмре вона і воскресне в тім народі,
Що гине ув усобиці й незгоді.
Забудеться імя моє, а серце
В далекому потомстві озоветься.

КУЛІШ: Байда князь Вишневецький.

З польських справ.

Кабінетна криза.

На онодішному засіданню конвенту сеніорів польського сойму зложив Пілсудскі таку заяву:

„Держава входить тепер в період, в якому правлення нею стається помітно трудніщим завданням. В найблизшому часі мусимо переживати період ненормального життя з приводу виборів. Держава проходитиме також наслідки виборчо горячки, тим небезпечнійшої, що вона розвиватиметься на тлі не відповідно управильненої і викликуючої великі вагання опінії про міжнародню ситуацію. Ті труднощі може перебороти тільки кабінет великого авторітету. При розважуванню становища дотеперішнього уряду я мусів з прикрістю сконстатувати, що цей кабінет не має цього авторітету. Мушу ствердити, що уряд в почутю цеї недостачі авторітету пробував протягом свого урядовання найти збільшення авторітету в мене як у начальника польської держави. З прикрістю мусів я сконстатувати перед панами міністрами, що правного авторітету не маю і не можу його в наслідок цього дати. Як я це сконстатував перед панами міністрами, в моїй праці мушу шукати опертя о їх власний правний авторітет. Супроти того всього, коли пан президент разом з цілим кабінетом поставив квестію мойого довіря, з якою лучив для себе можність дальшого ведення державних справ, я відповів, що не входячи в очеркнення вартости панів міністрів, як державних працівників, до того уряду не маю довіря, щоби він мав такий авторітет, якого вимагається при збільшуючихся труднощах в правленню державою і відповідно до бажання, даю йому димісію“.

По відчитанню повищої заяви засипано Пілсудского цілим рядом питань, на які він відповідав з очевидним роздразненням.

По опущенню засідання конвенту сеніорів удався Пілсудскі до Поніковского, з яким відбув довшу довірочну конференцію.

Дописи з краю.

Козіщина.

(Труднощі кооперативного руху).

Кооператива „Воля“ в Козовій просила староство в Бережанах о дозвіл на уладження в Козовій в часі від 1. до 30. червня ц. р. безплатного одномісячного підготовного кооперативного курсу. У відповідь одержала такий рескрипт староства:

„Starostwo. L. 169/pr. Brzeżany dnia 29. maja 1922. Do Zarządu gospodarczo-spożywczej Spółki „Wola“ do rąk p. Michała Zachidnego w Kozowej. Odnośnie do wniesionej prośby o udzielenie zezwolenia na urządzenie... wzywam Zarząd do zapodania Starostwu imion i nazwisk oraz miejsca zamieszkania osób mających na kursie wykładać oraz przedłożenia Starostwu deklaracji imieniem Zarządu spółki, że odbyć się mający kurs nie będzie nadużywany do niedozwolonych celów, w szczególności zaś do szerzenia wrogiej dla Państwa Polskiego agitacji. Ze względu na to, że kurs nie będzie się mógł rozpocząć już dnia 1. czerwca br. jak było początkowo zamierzone, zechce Za-

rząd Spółki termin rozpoczęcia kursu stosownie przesunąć i donieść o tem Starostwu. — Starosta: Jakubschem. p."

З огляду на повисший рескрипт та беручи під увагу близькі жнива, котрі булиб перепоною для учасників курсу кооператива „Воля" в Козовій перекладає заповіджений кооперативний курс на час від 15. вересня до 15. жовтня ц. р. з такою програмою: 1) Історія кооперації. 2) Купецькі рахунки. 3) Засади ділової переписки. 4) Кооперативне діловодство і книговодство. 5) Право торговельне і векслеве. 6) Історія і географія рідного краю. 7) Аритметика (табличка множення, чотири ділання, правило трох, рахунок відсотків, наука про міри і ваги). Кандидати зволять зголосити свою участь найдальше до дня 1. серпня ц. р. *Мх.*

Плауча вел., пов. Бережани.

(*Куріози з читальнями*).

Староство в Бережанах рескриптом з дня 11. мая 1922 ч. 10 099/3 заказало дальшу діяльність читальні „Просвіти" в Плаучі великій, мотивуючи свій заказ тим, що цю читальню розвязало б. намісництво в 1906 р. а виділ читальні, перевівши за дозволом староства загальні збори дня 19. марта ц. р. і вибравши виділ на ново, свідомо впровадив владу в блуд. „Ponieważ w Małopolsce wschodniej— каже дослівно рескрипт — stan wyjątkowy zaprowadzony w czasie wojny światowej na podstawie ustawy z dnia 5. maja 1869 r., nie został dotychczas zniesiony i nadal istnieje i ponieważ po myśli §. 6. lit. a tej ustawy, stowarzyszenia lub ich filje, podpadające pod postanowienia ustawy z 15. 11. 1867 r. nie mogą być zawiązywane bez zezwolenia władzy państwowej, zwołanie walnego zgromadzenia stowarzyszen a rozwiązanego w 1906 było bezprawnem, zwracanie się zaś do Starostwa z prośbą o pozwolenie na odbycie walnego zgromadzenia przez Michała Aleksiewicza i Hnata Turczyna, jako tych, którzy odnośną prośbę podpisali, było świadomem wprowadzeniem w błąd władzy".

Правдою є, що владу, видаючу повисший заказ, впровадили в блуд її власні поліційні органи, котрі переводячи доходження, найшли рескрипт розвязання читальні з р. 1906 (тоді справді розвязувало намісництво читальні з приводу рільних страйків), одначе ті органи забули що до читальні в Плаучі ствердити ту правдиву обставину, що вже в 1908 р. намісництво приняло до відома новий статут читальні, що на основі потвердженого тимже намісництвом статута читальня без перерви від 1908 до 1914 р. правно істнувала, а на загальних зборах в 1914 р. вибрала до виділу Михайла Алексевича головою, а Гната Турчина секретарем, отже вони були в праві підписати просьбу до староства о віднову правно істнуючої читальні. Повисший заказ оспорює читальня рекурсом.

З тих самих мотивів відмовило староство дозволу на відсвяткування роковин смерти Т. Шевченка в дні 5. червня ц. р. в Плаучі великій.

Хотіли Поляки в Плаучі великій заснувати свою людову читальню та староство в Бережанах відмовило дозволу, домагаючися від членів основателів предложення метрик уродин. Про те повідомили Поляки плауцьких Українців, висловлюючи співчуття по причині рівночасного замкнення читальні „Просвіти".

Стрий

(*„Рувне права для вшистких"*).

Шкільна кураторія викинула під зиму м. р. дві кляси української приватної народної школи з будинку міської школи ім. Собеского в Стрию. Бездомчі лишилися шкільні діти числом 95.

З початком нового шкільного курсу внесли ми поновне прохання о дозвіл на відбування науки приватної української школи в салях міських шкіл Собеского (на передмістю Лани) і Кохановського (на передмістю Шумлявщина). На це прохання одержали ми на днях таку відповідь:

L. 1096. Do Towarzystwa ukraińskiego im. Szaszkiewicza w Stryju. — Na podstawie powziętej uchwały z dnia 2. maja b. r. Rada Szkolna powiatowa nie mogła uwzględnić prośby Towarzystwa ukraińskiego im. Szaszkiewicza o odstąpienie salszkolnych w budynku szkoły Sobieskiego i Kochanowskiego w celu odbywania się nauki prywatnej szkoły ukraińskiej, albowiem publiczne szkoły powszechne w Stryju dają wszelkie warunki, by dzieci wszystkich narodowości pobierały prawidłową naukę szkolną. — Przewodniczący: Taras m. p.

Хибаж повітовій раді шкільній не відомо, що в Стрию нема державних народних шкіл з українською мовою викладовою помимо цего, що відповідні петиції неодноократно висилано, пригадуючи при тім анальогічний поступок української влади, яка оснувала була в місті Стрию аж 5 шкіл народних з польською мовою викладовою. Навіть польська конституція з дня 17. 3. 1921. зовсім недвозначно вкладає такий обовязок на польську державу.

Та цего влада не знає і при теперішній недостачі льокалів прямо вбиває приватну ініціятиву, розуміється, де ходить о українську людність. На польські ціли ті будинки є все до диспозиції, навіть на приватні підприємства, обчислені на зиск, як ведення торговельних курсів Кмитівної в школі Ядвіги, на що кураторія дала свою згоду, хотяй в тім напрямі не заходить ніяка потреба, бо таких заведень в місті більше а відступлення міського будинку дає лиш дешеву конкуренцію.

Не від річи буде тут згадати, що на однім з послідних засідань наказний магістрат міста Стрия ухвалив відступити шкільний будинок ім. Ядвіги польському приватному жіночому семінареви і помогти до його удержавлення.

Поки Рось зветься Россю.
Дніпро в море ллється,
Поки серце українське
З панським не зживется.

КУЛІШ: Кумейки.

Фраґменти лихоліття.

Województwo Tarnopolskie.
Starostwo Skałat.
L/10042/Ew.
Skałat, dnia 18. maja 1922.
Do
Wszystkich Urzędów parafjalnych
grecko-katolickiego obrządku
w powiecie

Celem przeprowadzenia ewidencji popisowych mężczyzn urodzonych w latach 1902, 1903 i 1904 uprasza się o rychłe przedłożenie tutejszemu Starostwu wykazów odnośnych roczników z następującymi rubrykami: 1) L. p., 2) Nr. domu, 3) dzień, miesiąc i rok urodzenia, 4) imię popisowego, 5) imię i nazwisko ojca i imię i nazwisko rodowe matki, 6) zatrudnienie ojca, 7) uwaga.

Równocześnie ponaglam przedłożenie wyciągów metrykalnych mężczyzn, urodzonych w następujących gminach: Biltówka, Bogdanówka i Birki małe, a urodzonych w latach 1885 do 1901 włącznie, które do dnia dzisiejszego nie zostały tutejszemu Starostwu przedłożone, jak również gmin: Faszczówka od rocznik 1885 do 1900 i rocznik 1901, Horodnica od 1885 do 1890 i rocznik 1901, Kąt teustecki od 1885 do 1890, Kaczanówka od 1885 do 1890 i rocznik 1901, Kamionki od 1885 do 1894; Kokoszyńce od 1885 do 1901, Kołodziejówka od 1885 do 1890, Korszyłówka od 1885 do 1890, Krzywe od 1885 do 1890, Łuka mała od 1885 do 1890, Magdalówka od 1885 do 1890 i od 1896 do 1901, Mazurówka od 1891 do 1901, Mysłowa od 1885 do 1890, Panosówka od 1885 do 1890, Poznanka gnła od 1885 do 1901, Poznanka hetm. od 1885 do 1901, Przekalec od 1885 do 1890, Rożyska od 1885 do 1890, Rosochowiciec od 1885 do 1890, Seroka od 1885 do 1901, Touste od 1885 do 1890, Zadnieszówka od 1885 do 1901 i Żerebki szlacheckie od 1895 do 1901.

Wykazy te powinne być opatrzone datą wygotowania, stwierdzone podpisem wystawiającego i pieczątką Urzędu parafjalnego.

Kierownik Starostwa
Michalski.

А предок мій Олег тогді повісив
Свого щита в Царграді на воротях,
Як ще Ягайлові діди по пущах
Одпасували свині на жолуді.

КУЛІШ: Байда князь Вишневецький.

РІЖНІ ВІСТИ.

Хто буде делеґатом Франції в Газі?

З Парижа доносять, що оскільки Франція візьме участь в гаській конференції, то французький міністер в Газі буде представником Франції при вступних переговорах в часі від 15. до 25. червня. (Пат.)

Події в Ірляндії.

З Льондону доносять: Англійські війська, посуваючіся здовж озера Ерн привитано з боку Ірляндців стрілами. Тому Англійці розпочали операцію при помочі артилерії і панцирних авт. Англійські війська здержуть свій похід тоді, коли дістануть запевнення, що на території Ульстеру не буде поновних виступів. — В звязку з подіями на ульстерській границі відбули нараду Ґріффіт і Черчіль.

Монархісти в Баварії.

З Мінхену доносять: В баварськім соймі внесли соціялісти інтерпеляцію з приводу промови президента горішної Баварії Кагра, в якій він візвав міністрів привернути монархію. Інтерпелянти запитують уряд, чи задумує він повзяти якінебудь заходи з приводу монархістичної пропаганди Кагра.

Присилайте складки на пресовий фонд на кн. ч. 30.000 в Союзі Кредитовім, Львів, — — — Ринок 10. — — —

При зміні адреси просимо не забувати подати і попередну свою адресу.

Поміч голодній Україні.

Золото і срібло на допомогу „Голодній Україні" передала громадянка-учителька зі Станиславова, п. Аделя Кунинська на руки п. ред. Квасниці, котрий доручив їх Краєвому Комітетови. Дар щедрої Громадянки складається в золоті: із мужеського годинника, бранзолети, двох обручок, двох перстенів з туркусами, одного перстеня з рубіном і перлами, а в сріблі: з 10 великих ложок, 12 малих ложочок, 6 ножиків, ліхтарика, кульчиків і двох шнурочків перел. Пані Аделя Кунинська належить до ряду жінок, що тяжко запрацьовують свій хліб насущний, тому її жертва тим краща і дорожша. За цей щедрий дар складає Комітет сердечну подяку з бажанням, щоби голод на Україні найшов відгомін жертволюбивости у широких кругах нашої суспільности та щоби гром. Аделя Кунинська не була одинокою серед українського громадянства.

Припаси живности, які не псуються, зберуть повітові комітети у себе аж до дальших диспозицій. Гроші присилати до Львова „Дністер" книжочка „Голодній Україні" ч. 13.380.

В уряді парохіяльнім церкви св. Юра у Львові зібрано на допомогу „Голодній Україні" поважну квоту 376.000 мп. Жертви впливають дальше. Поіменний виказ жертводавців помістимо небавом. Акцію збірки веде о. сов. Евзебій Бачинський. Щасть Боже!

Ексц. митрополит Андрей Шептицький поручив зложити від себе на допомогу „Голодуючій Україні" без ріжниці народности квоту 250.000 мп., з виключенням червоноармейців і урядовців.

Комітет допомоги у Львові кооптував до Виділу праці організаторів передмість проф. Як. Яцкевича і о. Гаврилюка. Дальші кооптації оголоситься небавом.

Примірні громади. Одною з перших українських громад, що прислали більший даток на фонд допомоги „Голодній Україні", є село Запитів. Парохіяни Запитова зложили 47.177 мп., а о. Лев Курманович додав від себе 5000 мп. — Громадяни в Жеребках королівських пов. Скалат зложили враз із місцевим парохом о. Вас. Бачинським дар в квоті 26.775 мп. і 50 кор. австр. нестемпл. а парохіяни Жеребок шляхотських прислали на раві 6600 мп.

Комітети повітові основано в Збаражи: голова о. Осип Кодельський, заст. голови Олекса Переверницький, члени: Павло Гевко, Андрій Данилевич, Семен Ковдур, Северина Фариновська, Марія Заячківська, о. дек. Ал. Заячківський, д-р Гаврилюк, Теофан Яремчук, Іван Заячківський; в Рогатині: о. Стеф. Городецький голова, д-р С. Гладкий заст. гол., Карачевська заст гол, о. Теод. Кудрик, М. Венгжин, д-р Кл. Білинський, о. Г. Теліщук, Ольга Кудрикова, Петро Когут, Т. Соломка, В. Микитин, У. Гафтар. о. Козловський, Л. Мельник; в Перемишли: Ол. Ярема голова, о. Ом. Мартинович, Іван Жовнір заступники, Стефан Бобеляк, Катря Марченко, Мих. Марко, Стеф. Годованцева, Стефан Гера, д-р Вол. Загайкевич. Олена Куникова, А. Сабат, М. Кузеля-Гривнак; в Турці над Стриєм: О. Іван Федевич, голова, Олекса Утриско, заступ., д-р Мирон Кондрат, Тома Касцьович, Вол. Середа, Зіня Федевичівна, Наталія Яворська Мартич. Основано комітети в Дрогобичі, Тернополи, одначе складу їх доси не знаємо. Що діється зі Станиславовом? Члени, підписані на відозві Краєвого Комітету обовязані негайно приступити до роботи.

Читальням „Просвіти" на взірець. Виділ читальні „Просвіти" на Болонні в Перемишли зібрав заходом пань проф. Годованцевої, Гідалевичевої, М. Гірної і П. Колодіївної на допомогу „Голодній Україні" квоту 45.000 мп.

Присилайте жертви на будову памятника ІВАНА ФРАНКА до Краєвого Союза Кредитового Львів, Ринок 10., ч. вкл. кн. 40.000.

Присилайте партійний податок на вкл. кн. ч. 5.000 „Краєвого Союза Кредитового" у Львові, Ринок 10.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Боротьба в Ірляндії.

Ліфилд. (ПАТ). Радіо. Англійське правительство задумує почати військову акцію для забезпечення околиць півн. Ірляндії перед інвазією републиканських відділів. В півн. трикутнику між містами Петіґо і Белеґ прийшло до сутичок. Війська не дали там вдертися повстанцям. Вчера посувалися війська в напрямі на Белєд. Тут ужито артилерії, яка приневолила наступаючі відділи до відступу. Правительство хоче стягнути якнайскорше сили до Ульстеру, щоби сотворити достаточну запору і запевнити комунікацію зі світом.

Совіти зривають зносини зі Швецією.

Льондон. (ПАТ). „Дейли Телеґраф" доносить, що правительство совітів наслідком відкинення комісією шведського парляменту проєкту торговельного договору, постановило зірвати всі торговельні зносини зі Швецією й анулювати контракти в справі достави паровозів.

Чехословацько-совітський договір.

Прага. (ПАТ.) Торговельний договір між правительством совітів і Чехословаччиною підписав з чехословацької сторони повновласний міністер д-р Ґірса і дир. економічного виділу при мін. загр. справ Дворжак, зі сторони совітів шеф економічної російської місії в Празі Мостовенко. Торговельний договір між Чехословаччиною й рад. Україною підписав д-р Ґірса і Дворжак з одної, а повновласний міністер України Левицький з другої сторони.

Франція скріплюється над Реном.

Ганновер. (ПАТ). Радіо. Французи скріплюють свої сили в мостовому причілку Кобленції. Найв. Рада усталила річні кошти окупаційної армії для Франції на 440 міліонів фр., для Бельгії на 102 міл. фр., для Англії на 2 міл. фр. стерл.

Запрошення Австрії на Гаґську конференцію.

Відень. (ПАТ.) Італійський през. міністрів переслав австрійському правительству запрошення на гаґську конференцію. Одначе фінансове положення Австрії не позволяє їй висилати до Гаги делеґації. Тому австрійське правительство заступатиме її посол в Газі.

Конституція для Ірляндії.

Льондон. (ПАТ). Ведена тут учера технічна дискусія в справі опрацювання конституції вільної ірляндської держави, котра вдоволяла би рівночасно Льондон і Деблін, посунула повисшу справу значно вперед.

За зміну конституції Австрії.

Відень. (ПАТ) До парляменту війшло внесення за зміну конституції так, щоби президента Австрії вибирав весь нарід, а не Нар. Збори.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

З дороги життя

Колискова.

Ближче головоньку.. Час уже. Спи!
Завтра ми підем у двох у степи.
Пташка співає там, пчілка гуде,
Батечко рідний, далекий нас жде.

Сядемо в полі ми в трьох на межі...
Батечку рідний! Нам все роскажи,
Чом ти так довго в дорозі баривсь,
Чом ти так в чистім степу закуривсь?

Спи моя зірко, пушинко легка,
Дам я й сьогодні тобі молока.
Знову тече воно в грудях моїх...
Пий моя пташко, тобі се не гріх.

О, полилось, потекло по щоці...
Пий, се малина в моїм молоці,
Це я вишневого соку влила,
Щоб моя зірка рожева була.

Сил не стає... ось де лихо — біда...

З ким же лишишся ти, квітко бліда?
Як же без мене ти будеш рости,
Хто тебе стане у люде вести?

В кого ти заснеш на теплім плечі,
Хто тебе вкриє рядном у ночі?
Ні, я на муки тебе не віддам,
В лісі не кину голодним вовкам!

Разом ми будемо... Радісно спи...
Завтра ми підем у двох у степи...
Пташка співає там, пчілка гуде,
Батечко рідний, далекий нас жде.

14. V. 1922.

О. Олесь.

Не знайшов я правди в Польщі,
Ні в вашім гарнім царстві ні в московськім
А в нас вона на Русі-Україні
Сліпа й глуха, як мрець у домовині.
Родивсь я рано; ще закон і віра
І в нас одні, і в Турка безумства,
І в Москаля, що широко сягає,
І в Поляка, що високо літає.

КУЛІШ: Байда князь Вишневецький.

НОВИНКИ.

— **Адміністрація „Громадського Вістника"** подає до відома шан. Передплатників і Прихильників, що з днем 15. червня с. р. примушена піднести ціну передплати. Місячна передплата від 15. червня с. р. буде виносити 1200 мп. одно число коштуватиме 50 мп. До сього кроку приневолює нас нове подорожіння друку, а саме від 1. червня с. р. друк подорожів о 20 проц. Так само піднеслася ціна паперу. — *Адміністрація „Громадського Вістника".*

— **Конфіската** Вчорашне число (88) „Громадського Вістника" з д. 10. червня 1922 р. сконфіскувала львівська прокураторія за допись „З Волині", в якій счеркнула три місця. (40).

— **„Брехні".** Такий наголовок зовсім слушно має вступна „стаття" „Хлопської Правди" ч. 4. з д. 11. червня 1922 р. Писана очевидно спершу по польськи й незручно переложена якимсь недоуком, на що вказують такі „квітки", як: перейшло (przeszło), праса (prasa), виміняв (wymienił), надміняв (nadmienił), узоповнення (uzupełnienie), приточене (!) (przytoczone), ми повинні мати в сій справі ясне речення (zdanie), грузи (gruzy) і т. д. Наплетено там стільки нісенітниць, що їх не розуміє не тільки „руський хлоп", але й сам польський автор.

— **Документ „Орґанізації Народової".** До своїх членів розіслав „Звйонзек орґ. нар." такі запрошення: L. 6. Lwów 2. VI. 1922. Wielmożny Pan'e! Po obliczeniu dat z ostatniego spisu ludności wiemy, jak wielkie są braki w powiecie lwowskim Chodzi o to by ożywić w powiecie parcelację ziemi między chłopów polskich, by poprawić tu dobrobyt, by podnieść polski handel, a wystąpić przeciw karczmarzom żydowskim, by pomnożyć ilość szkół polskich i parafij, i t. d. W celu omówienia tych ważnych spraw i potrzeb zapraszamy Pana na wiec ogólny z całego powiatu lwowskiego, który odbędzie się we Lwowie, w niedzielę 11. czerwca 1922. o godz. 10. rano w Towarzystwie Pedagogicznem, ul. Zimorowicza 17. Na porządku dziennym: 1. Praca narodowa i braki w powiecie lwowskim — referent Dr. Marceli Prószyński, 2. Dyskusja. Prosimy Pana o niezawodne przybycie. Z poważaniem. — Związek Główny Organizacji Narodowych wschodniej Małopolski, Lwów, ul. Kopernika l. 20. — Adam Zieliński, sekretarz. Dr. Marceli Prószyński, prezes.

— **Вища культура.** Секретаріятови Української Мистецької Виставки звертали деякі громадяни увагу на факт, що на свято відкриття виставки не запрошено нікого з представників наших любих сусідів. Мовляв — тут діло не в політиці а в культурі, яка не має нічого спільного зі злободневною атмосферою противенств і боротьби. Мало бракувало, а секретаріят був би послухав цих куртуазних уваг і... запросив сусідів бодай на виставку, коли відкриття відбулося без них Тимчасом сусіди, про яких місцеві енциклопедії говорять, як про народ культури і доброго виховання, постаралися в свій час упередити куртуазію секретаріяту. А саме нічю з четверга на пятницю поздирали вони реклямові афіші Української Мистецької Виставки не тільки зі стінок Бюра Оголошень, але і зі стін Наукового Тов. ім. Т. Шевченка, де вони, в передбачуванню виявів малопольської культури, повисли так високо, щоб без ужиття драбинки досягти їх трудно. Очевидно малопольських погромщиків нічого не спинить в їх „шляхотних" поривах навіть в боротьбі з par excellence мистецьким афішем, в якому чейже не було ні слова про Льойда Джорджа або „границе Всходней Малопольскі"...

— **Д-р Лев Ганкевич після смерти організатора польського повстання у Львові.** „Ржечпосполіта" ч. 151. з д. 6. червня ц. р., вичислюючи заяви співчуття, надіслані з приводу смерти посла ґр. Ал. Скарбка, подає м. и. таке: „Надіслав рівнож заяву співчуття д-р Лев Ганкевич, член українського уряду з листопадових днів 1918 р., який, перечеркнувши політичні противенства між ним і б. п. Скарбком, високо цінить несплямлений характер та й особисті прикмети помершого, як чоловіка".

— **На почті кадуть.** В пакунковім відділі почтового уряду на пл. Цловій 1. пропадають від довшого часу пакунки. — К. льв.

— **Засуд на поліціянта.** На днях засудив львівський карний трибунал б. польського поліціянта Зайонца за злочин очорнення і спонівірення на півтора року тяжкої вязниці.

— **Випущення Марії Кекишівної.** Дня 9. червня 1922. випущено на волю за кавцією п. Марію Кекишівну, арештовану в цвітни ц. р. під замітом шпіонажі.

— **З Української Мистецької Виставки.** Катальоґ експонатів, які ще тепер надходять, появиться в половині другого тижня. В пятницю ранком відвідали виставку студенти правничого факультету, яких опровадив по виставці голова „Гуртка" проф. Петро Холодний. В четвер відвідало виставку 53 особи. В суботу, як уже було повідомлено, о 3. год. з полудня відбуваються гуртові відвідини виставки, орґанізовані просвітною секцією „Союза Українок".

— **Закінчення шкільного року.** Шкільні ферії пічнуться від дня 28. червня, а в тих школах, в яких відбувалися іспити зрілости, шкільна наука скінчиться 17. червня. Новий шкільний рік 1922—23 пічнеться дня 1. вересня.

— **Відпустка з вязниці.** Баварський комуніст Ернест Токер, який сидить від року в тюрмі, написав драму, яку має тепер виставити берлінський театр. З того приводу внесли німецькі літерати просьбу до міністра справедливости о відпустку для Е. Токера, бодай на вечір премієри драми, якої він є автором. Відпустка на той день правдоподібно буде уділена.

— **Проби „Бандуриста"** на концерт в користь голодуючих на В. Україні відбудуться в суботу, понеділок і середу (10, 12 і 14 ц. м.) о год. 7·30 веч. в малій салі Муз. Тов. ім. М. Лисенка (вул. Шашкевича 5.) Усіх членів хору, з огляду на недалекий речинець концерту проситься взяти безумовно участь в усіх пробах. — За Виділ: *О. Кліш* — голова, *Ф. Мучій* — секретар.

— **Справостування.** З приводу замітки, поміщеної в „Гр. Вістнику" з дня 29. квітня ц. р. під заголовком „Порадив собі" п. К. Лянцкороньский пише нам на основі § 19. пресового закона: Не є правдою буцім то ґр. Лянцкороньскі вніс проти виміру данини протест до польського уряду в цім змісті, що справа Східної Галичини до цего часу не є вирішена і тому данина є неправно наложена, — однак правдою є, що ґр. Лянцкороньскі проти данини ніколи ніякого протесту до польського уряду не вносив, а тимсамим не міг внесеного протесту установлювати цим, що справа приналежности Східної Галичини не є дотепер вирішена, що данину наложено йому неправно.— З поважанням: *Кароль Лянцкороньскі.*

— **Ціле українське громадянство** міста Львова явиться на великім народнім фестині львівської філії та львівських і підльвівських читалень „Просвіти" на площі Сокола Батька дня 11. червня с. р. та своїм вступом зложить лепту на бібліотечний фонд читалень. Хто досі не є членом „Просвіти" або не заплатив своїх членських вкладок за рік 1922 і за попередні воєнні роки може се зробити на фестині, підчас якого урядувати буде канцелярія філії „Просвіти". Подробиці фестину в афішах.

— **Позір!** Пригадується всему українському громадянству, що його святим обовязком є, взяти участь в святі відслонення памятника впавшим героям в Винниках. Відслонення наступить в неділю 11. с. м. о год. 10. рано. Поїзд з личаківського двірця 7·38 рано, поворот 15·32. Дорога пішки дуже приємна, триває несповна годину. Свято відбудеться без огляду на погоду. — *Комітет.*

ДАЙТЕ ПРАЦЮ
УКРАЇНСЬКИМ ІНВАЛІДАМ!
ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ
„Союза Українських Інвалідів"
Львів, Руська ч. 3. II
Один уділ 1000 Мп, — вписове 100 Мп.
XXI 7

Всеукраїнський Студентський Конґрес.

В днях 20—30. червня 1922 відбудеться в Празі Всеукраїнський Студентський Конґрес при участи делеґатів Українських Студ. Громад у Галичині, Києві, Харкові, Камянці і т. д., у Варшаві, Кракові і т. д., у Празі, Берні, Пшібрамі і т. д., у Софії. Загребі, Леобен, Відні, Берліні, Женеві, Парижі, Римі, Каіро, Тунісі, Америці, Харбіні, — та співучасти своїх і чужих культурно-освітних інституцій та визначних діячів на полі науки і шкільництва, а також чужого студентства.

На денному порядку головно: Наша висока школа, Ідеольоґія студентства, Всеукраїнський Студ. Союз, Централізація допомоги нашому студентству.

Українські Студ. Громади, які з якоїнебудь причини не стоялиб ще у звязку з нами, — зголосіться мерщій до Орґанізаційного Комітету. Старше Громадянство прохаємо о участь і підпору.

Всі українські часописі прохаємо о передрук. Адреса: Ukr. Akad. Spolek, Praha, Hlavni pošta, přihradka 411. (Для Орґ. Ком.).

Орґанізаційний Комітет Конґресу Українського Студентства в Празі.

Памятайте про пресовий фонд „Громадського Вістника"! — Жертви проситься слати до Краєвого Союза Кредитового у Львові (Ринок ч. 10.) на біжучий рахунок „Громадського Вістника".

ЕКОНОМІЧНИЙ ВІСТНИК.

Найблизші завдання нашої кооперації.

Минулого року зібрано дати про стан кооператив нашого краю, вироблено плян віднови старих і засновування нових кооператив так, щоб в кождій місцевині була своя господарчо-споживча кооператива, видано статути, поучення, рахункові книги і вказівки, як вести кооперативну роботу, навязано взаємини з заграничними кооперативними союзами, які станули в обороні наших кооператорів та рішуче прирікають боронити нас в будучому — і тим усім уможливлено формально кождому Українцеві кооперативну діяльність.

Реальним змаганням кооператорів мусить бути повне використання створених можливостей праці, отже отсі найблизші цілі:

I. Вдержання істнуючих кооператив. Є їх д. 400. Навіть в найтемнійших кутах краю працюють нормально. Одначе кожда має якісь хиби. Бувають управи лихі або лихі склепарі, хибне книговодство, невистарчаюча контроля, нераціональне ведення торговлі, неенергічна оборона перед скарбовими урядами. Всім прихильникам нашої кооперації треба дбати за скоре усунення тих хиб, головнож муситься їх усувати працею кооператорів по наших центральних союзах.

II. Досконалення кооператив під господарським оглядом. Воно вимагає, щоб:

а) Кожда кооператива була дійсно самопомочею, а не інституцією спекулюючою тільки на кредит із вні. Бодай всі голови родин по селах повинні вступити до своєї кооперативи, складаючи на власний, зворотний уділ найменше 1000 мп, так, як складається беззворотно по 10-ть, 20 ть і по більше тисяч на чужі економічні потреби. Від богатих вимагати по більше уділів та ще і квот на вкладки, умовляючися за такий процент, який не кривдив би вкладчика, а уможливив зарібок кооперативі. Також треба як найскорше відчинити кооперативам відповідні кредити в наших централях.

б) Щоб жерела закупу товарів були як найдешевші, бо тільки тоді зможе кооператива давати членам господарські вигоди і видержувати конкуренцію. Коли є близько себе кілька кооператив, лучити їх в повітові союзи, яким віддаватимуть кооперативи два рази в тиждень всі їхні торги на придбання потрібних товарів. Краєві Союзи, як нпр. Н. Торговля або Кр. Союз госп. спілок, хочуть давати кооперативам дешевший товар, тому звертатись до цих союзів, жадаючи відповідної обслуги. В торговельнім інтересі з чужими даємося вихісновувати, а ніколи не перехитрюємо других!

в) Поширювати діяльність торговельних кооператив передівсім на молочарство, яке тепер всюди рентується, а не трудне до ведення. Фахових інструкцій вимагати в Кр. Союзі молочарськім в Стрию, який, при підмозі всіх наших фінансових централь, мусить подбати, щоб доставлював, на догідних умовах, також молочарських машин і знарядів. Надто в повітових союзах обдумувати способи збуту яєць, зб жжя, клочча, худоби і т. п., а також обговорювати можливости закладання кооперативних варстатів, фабрик мила, свічок, гарбарень. Памятати однак, що продукція в кооперативній формі дуже трудна справа і знищила богато навіть добре зорганізованих кооператив, тому треба братись до продукції по основній розвазі і фаховій поради.

г) Вступати в члени Кр. Союза Кредитового у Львові, льокуючи там касові надвижки і переводячи через сей союз платности, щоб уможливити йому дійсно стати центральною касою кооператив, а не тільки безчинно вимагати сього від Союза.

III. Досконалення ідейних основ кооперації. Задля цього треба ширити кооперативну свідомість, розуміння кооперативних прінціпів і методів, знання вузшого і ширшого програму кооперації, а в практиці пристосовувати всюди рочдельську систему зворотів. Вступати, як це предбачується в § 62. статутів, в члени товариств „Просвіти“ і „Сільський Господар“. Сейчас домагатися від обох товариств оголошення пляну їх культурно-освітної діяльности через кооперативи та прелімінаря коштів тої діяльности. Приєднювати дітей для кооператив, продаючи добрі шкільні прибори та приділюючи відповідну часть річних доходів на підмоги бідним дітям. Основувати при кооперативах публичні бібліотеки.

IV. В повітах, де ще кооперативної роботи не ведеться, як нпр. в заліщицькім, надвірнянськ м, радехівськім, цішанівськім, равськім, ліськ м і т. д., як найскорше рушити ту роботу. В тій цілі прослідити причину безчинности місцевих людей, помочи охочим, пятнувати інертних, зібрати приклади переслідування кооператорів адміністрацією та віднестися з жалобою туди, де вона буде мати успіх.

V. Дати до диспозиції всі можливі середники для безупинного пропаґування потреби кооперативної роботи. Зокремаже:

а) спільно з усіми централями забезпечити видання кооперативного популярного органу (бодай місячника), бо ніякого органу в нас тепер нема, а без його кооперативний рух ніде не істнував і не істнує;

б) видати для масового ширення популярну книжку кооперативних знань і головних засад книговодства, щоб кождий легко міг сам приготовитися до праці в кооперації;

в) в кождому повіті зладити осіню і зимою кооперативні курси, в яких брали б участь бодай по кілька громад кождого села; вже тепер підготовити в центрах і по повітах плян таких курсів, бо їх муситься вести фахово і для учасників інтересно;

г) скликувати часто, а бодай кождого місяця до повітового союзу, а де його нема, до повітової спілки, представників всіх кооператив повіту на наради, приготовляючи до обговорення цікавий матеріял про спільні справи;

ґ) уладити осіню спільні окружні господарські кооперації представників кооператив, філій і кружків „Сільського Господаря“ та філій і читалень „Просвіти“, а на тих кооперацiях обговорювати наші господарські потреби і обмінятись досвідами праці в усіх напрямах господарського життя;

д) відповідними середниками приєднювати до кооперативної праці жінок, бо там, де жінка не працює в кооперації, кооперативи не розвиваються;

е) закладати в українських школах шкільні кооперативи, в яких ученики середних шкіл на практиці приготовлялися би самостійно вести кооперативне діло.

Тілько тоді запевнимо розвій нашої кооперації, коли невгаваючою працею фахових людей і широкого загалу скоро примінимося до вичислених (найконечнійших) вимог кооперативної праці. Колиж занедбаємося — як це в порівнанню з темпом тамтогорічної праці вже помічається — так знову, місто сильної будівлі, будемо мати „галицьку мізерію“. *А. Гаврилко.*

Про грошеві переказа за границю.

(Практичні уваги і вказівки.)

Справа на перший погляд маловажна, але все таки не лишена інтересу для ширшого загалу нашого громадянства саме тепер. Тепер, коли тисячі наших людий розсіяні по чужих краях на еміґрації і так їм, як і їх рідним в краю приходиться мати діло з грошевими переказами за границю, бо одні другим помагають, посилаючи гроші.

Тому, що від часу революції нормальні торговельні зносини між державами ще не наладжені, особливо нема міжнародніх договорів відносно грошевих переказів почтою — приходиться такі грошеві посилки виконувати через банки.

Загал людий не обзнакомлений з банковою технікою, термінольоґією, фразеольоґією і узансами, тому такі діла з банками справляють їм і банкам великі трудности, які часто наражають недосвідчених людий на діймаючі втрати а нераз доводять навіть до судових процесів.

Метою отсих стрічок є на практичних примірах звернути увагу іменно на ці трудности для загалу громадянства і виснувати з цього практичні вказівки.

Перший примір: Банк у Львові дістає від пана Рака в Золочеві осьтаке письмо: „Я вислав нині до Вас по тою 35.000 мп. і прошу тоті гроші сейчас переслати до мого сина Івана Рака в Празі, ул.... ч.... ітд.“. Рівночасно з листом прийшли дійсно 35.000 мп. Таке припоручення справить совісному банкови немало клопоту і він його не виконає. Чому? Тому, що банк має сумнів, чи Рак бажав собі, щоби його синови в Празі була переказана противартість тих 35.000 мп. в чеських коронах, чи мп. ефективно.

Осторожний банк запитає звичайно клієнта писемно, яке було його дійсне бажання, себто попросить о точнійшу диспозицію. За тиждень прийде відповідь повна обурення і лайок, бо... „син в Празі з голоду пухне“, клієнт просив гроші переслати „сейчас“ а... банк бавиться в дурниці і непотрібно кореспондує. „Мені все одно, які гроші дістане, аби дістав скоро ітд.“. Очевидно точної диспозиції як не було так і нема.

Банк не хотячи зразити собі клієнта, звичайно в такім випадку заризикує і здогадуючися, що бідному синови в Празі треба гроший на життя а не на спекуляцію — перекаже через пражський банк, з яким стоїть в зносинах, скажім, 485 ч. к. як рівновартість тих 35.000 мп. по курсі 70 мп. за 1 чк. в дни виконання переказу.

На цім здавалося би ділу конець. Банк повідомить доброго батька про виконання припоручення і подасть розраховання: син одержав 485 чк., це є (по курсі) 33.950 мп. решта пішла на порто і провізію. Десь за тиждень приходить від п. Рака із Золочева довжезний лист з ось такими приблизно компліментами: „...Ви думаєте, що тільки ви читаєте ґазети і знаєте курси?... Я Вам покажу чорне на білім, що колиб Ви були переслали тих 35000 мп. до Праги сейчас тоді як Ви їх від мене дістали а не кореспондували непотрібно і не бавилися зі мною в цюцюбабки, то мій син був би дістав не 485 чк. а 685 чк найменше, отже о цілих 200 чк. більше... я того не подарую... возьміть собі тих 485 чк. назад, я вже до сина написав, щоби звернув їх там, відки одержав, а Ви віддайте мені моїх 35.000 мп.... то скандал, до ґазет подам ітд.“.

Очевидно цей випадок може розвинутися в цілий роман, бо „недурний“ батько стане твердити, що він не давав диспозиції переказувати чеські корони лише мп., що його син „потрафив би собі сам мп. виміняти в Празі на кор.... без такого банку... ітд.“ але зупинімося наразі на цьому.

Із цього висновки: 1) При заграничних грошевих переказах через банк треба дати банкови точну диспозицію, чи має переказати до виплати вказану суму у валюті власного краю чи краю призначення. 2) Неточна диспозиція може потягнути за собою цей наслідок, що банк стане кореспондувати, щоби дістати точну диспозицію а в міжчасі курс власної валюти впаде і тоді адресат дістане значно менше в чужій валюті, бо банк перекаже по курсі дня, коли виконує.

А тепер продовжуймо дальше історію з Раком. Син дійсно віддав 485 чк. до банку, який йому їх виплатив. Львівський банк дістає повідомлення від пражського банку, що Іван Рак переказаної суми не приняв, отже банк вписує її по потрученню 5 чк. за порто львівському банкови в добро.

Львівський банк одержавши від старого Рака вище цитовану, однак нічим не заслужену „научку“, зачне тепер учити Рака.

В міжчасі курс мп. підноситься.

З ідно із Раковою диспозицією банк продасть на львівській біржі 480 чк. як виплату на Прагу по курсі 50 мп. за 1 чк. і осягне за це суму 24.000 мп., яку поставить Ракови до диспозиції. Рака це виведе цілковито з рівноваги так, що його дальша кореспонденція буде прямо нецензурна, тому пропустимо її.

Із цього дальші висновки:

1) З огляду на часті зміни курсів валюти, заграничні перекази туди і назад ризиковні, тому треба при тім поступати дуже осторожно і не здаватися на ґазетні курси.

2) Біржа нотує тільки пересічний курс даної заграничної виплати, але то не значить, що банк цю виплату, о яку клієнтови іменно ходить купить якраз по пересічнім курсі. Противно, банк купить її, (а як не купить, то скаже, що купив) по значно вищому курсі і так порахує клієнтови.

3) При переказах за границю як і взагалі у всіх инших справах треба звертатися лише до своїх рідних банків, до яких мається довіря, бо несовісний банк має можливість обдерти клієнта здорово і ніщо йому не вдієш.

Другий примір. Микола Сак із Козови має заплатити точно 15. V. ц. р. задаток на куплену реальність під Віднем в сумі 100.000 а. кор. і пише з Козови лист до Земельного Банку у Львові, в якім питає, кілько треба післати мп., щоби банк переказав до Відня 100.000 а. кор.

Зем. Банк відповідає: Нині курс а. кор. є 75 мп. за 100 а. к., який буде завтра, не знаємо.

М. Сак сейчас по одержанню відповіди від банку посилає грошевим листом до Зем. Банку у Львові суму 80.000 мп. міркуючи собі, що це буде досить на тих 100.000 а. к. Тимчасом курс а. к. піднісся значно і Зем. Банк переказав за 80.000 мп. лише 96.000 а. к. З цього скористав контрагент Сака під Віднем, який хотів купно-продаж зірвати і зірвав, бо Сак не прислав на час задатку в умовленій висоті.

З цього висновок: Коли ходить о точно означену суму в заграничній валюті, яку хочемо переказати за границю, то треба бути особисто в банку і умовитися, кілько буде коштувати та сума у власній валюті, бо листовно таке купно з причини колибання курсів валют неможливе, хиба, що клієнт має в банку кредит або активний рахунок і дасть банкови припоручення в тягар його рахунку переказати вказану суму заграничної валюти

на вказану адресу очевидно по курсі дня.

Коли такого активного рахунку ані кредиту клієнт не має, а хоче діло з банком листовно полагодити, то щоби не наразитися на подібну неприємність, як М. Сак, мусить післати до банку значно більшу суму, ніж та, яка по курсі дня відповідає бажаній заграничній сумі, а рівночасно припоручити банкови, щоби останок йому звернув, або вписав йому в добро. Все це через те, що курси валют підлягають частим і то значним колибанням.

Очевидно таких випадків із заграничними переказами, в яких люди недосвідчені мають багато клопотів і нераз і втрат — є безліч і трудно їх усіх в ґазетній статі наводити. Трудно також із таких випадків робити всі можливі висновки, бо стаття обернуласа би у виклад банковости взагалі.

Висше наведені два приміри є типічні, взяті із практичного життя, тому думаємо, що будуть для ширшого загалу не без практичної користи. *Іл. Цьокан.*

Большевики зірвали торговлю з Польщею.

Як відомо, совітський уряд замкнув цілу західну границю для торговельного руху з Польщі. Про цей незвичайно важний факт, що перечеркує всі польські пляни і надії на експльоатацію близького Сходу та робить безпредметовими всякі „targi wschodnie", організовані по східно кресових містах, наспіли тепер близші подробиці. Розпорядок в справі завішення торговлі з Польщею одержав сов. уряд „Внешторг" з Камянця Под. дня 22. мая. Тим самим розпорядком зліквідовано уряд торговлі з Польщею „Внешторг Польграніци". Товари з Польщі перевезені по тім розпорядку улягли конфіскаті. В звязку з тим наложено на купців в Камянці й инших містах податок за польські товари чотири рази більший, як за німецькі й поставлено купцям домагання, спроваджувати лише німецькі товари. Замкнено 180 магазинів з польськими товарами, бо вони через великі податки не видержують конкуренції з німецькими. На ринок українських міст кинено в останнім часі масу товарів, присланих через Москву з Німеччини. Це шкіри, мануфактура, сахарина і рільничі знаряди, продавані тут о 50 прц. дешевше від анальогічних польських товарів. Промислові і рільничі спілки на Україні, опущені дотеперішними властителями, віддають больше вики Німцям в аренду на 5—50 літ.

ЖЕРТВИ

Рідна Школа — Львів.

Гр. кат. уряд пар. Павлокома 600, гр. кат. уряд пар. Яблінка 2381·50, о. Д. Грабець 1000, о. Т. Величковський 200, С. Кулиняк зб. 10.449, о. І. Михайлів зб. 845, о. В. Левицький збірка 2520 і 2720, о. І. Юрків зб. 12.108, о. І. Пастернак зб. 1000, В. Никифорів 200, Т. Гладин зб. 1928, о. П. Яцишин 1000, В. Глібовицький 500, о. Н. Миланич 1000, гр. кат. уряд пар. Судова Вишня 5000, чит. „Просвіти" Малнів 8000, гром. Чернева 7114, о. В. Самотулка зб. 2200, М. Горечко зб. 5135, о. К. Лотоцький 756 і 4530 зб., К. Кифор 500, Б. Борис збірка 1750, о. І. Токар 3000, „Господарська Торговля" Угнів 1926·50, О. Гуньовська 500, о. А. Онуферко зб. 4454, о. М. Мосора зб. 15.000, о. Е. Качмарський зб. 10.500, о. Й. Проць 1000, чит. „Просвіти" Хриплин 100, о. П. Мазяр 500, о. Ю. Ільницький 200, о. Е. Константинович зб. 7853, К. Чикало 1000, о. В. Скоробогатий 1000, гр. кат. уряд пар. Диків старий 1000, о. Д. Бодревич зб. 5510, Б. Божись 300, о. Т. Савойка зб. 2000, о. П. Штокалко зб. 2149, В. Гайовий зб. 1144, І. Юзькевич зб. 3650, о. О. Гавришо зб. 2350, „В. Д. У." Городенка зб. 3870, гр. кат. уряд пар. Кропивник 880. Г. Когут 6000, о. Т, Крохмалюк зб. 3015, о. К. Масійчук 300, В. Абрамович 100, М. Смик 1500, А. Сумик 100, гр. кат. уряд пар. Маркова—Завалів зб. 1060, д-р І. Косс 300, о. Т. Пиндус зб. 2000, інж. І. Мандзюх 500, А. Колянківський зб. 5184, о. С. Козбур 200, о. М. Посікира зб. 2310, М. Гординська 300, С. Штелігова 200, о. В. Кушнір зб. 14050, інж. М. Безпалко зб. 19700, З. Федьків 600, о. І. Гринишин 1000, о. В. Пилипчук зб. 1575, І. Лобай 100, тов. „Труд" Гвоздець 3100, О. Гулеюк 70, д-р С. Мацейович 500, М. Янцур зб. 2340, службовики українських інституцій у Львові: Дністер 7500, Сільський Господар 1190, Полотно 500, Громадський Вістник 2640, Земля і Воля 1100, Карпатія 350, Достава 840, Відбудова 3800, Кр. Союз Ревізійний 2030, Кр. Тов. Кредит. 500, Лук 1000, Народна Торговля 3527, Краєвий Союз Кред. 2300, Земля 5280.

Українські інваліди.

Як члени до „Союза українських Інвалідів" кооперативи з обм. порукою у Львові приступили від 1. мая ц. р.: з одним уділом по 1000 мп: Мирон Тарнавський, радн. Зенон Лукавецький, Евген Коновалець, Марія Білецька, д-р І. Куровець, д-р Ст. Бариляк, Семен Український, Зенон Пеленський, Дмитро Конюх, д-р Ст. Біляк, О. Сідельник, Ю. Січинський, І. Левицький, В. Целевич, Г. Паньчишин, Р. Голіян, Ю. Шкрумеляк, о. пралат А. Зубрицький, д-р К. Студинський, А. Подлевський з 3 уділами — 3.000, Вол. Рудницький, Н. Рожанська, Г. Рожанський, Т. Преторіюс, Церква в Водниках, Спілка „Титан", Спілка „Мельма", Степан Волошиновський, А. Грицанівна, М. Яцків, А. Карпінський, Т. Сивак, д-р В. Мацькевич, Ів. Коцур, д-р І. Кміцикевич, д-р Лесь Кульчицький, А. Захарясевич, Вол. Левицький з 2 уділами — 2000, Люб. Рожанський, А. Гладишовський, Ст. Кульчицька, д-р Волод. Кульчицький, Ом. Саєвич, д-р Дм. Юркевич з 5 уділами — 5000, д-р А. Говиковик з 5 уділами — 5000, В. Дувало з 2 уділами — 2000, д-р Яр. Олесницький з 2 уділами — 2000, В. Білецький, Ю. Чумова, Леся Бачинська, Ол. Галій, Драм. кружок в Косові, д-р Степ. Дмоховський Перемишль, сотник Петро Сидела, дир. Микола Заячківський, д-р О. Бариляк, дир. Е. Нагірний, Д. Костюк, дир. С. Герасимович 5 уділів, Роман Білинський, Союз господ. Спілок Львів 5 уділів і 20.000 до резерв. фонду, Володимир Дорошенко, Федь Федорців, проф. Яцкевич, проф. Мих. Бадлюк, д-р О. Людкевич, інж. Волод. Кордуба Сянок. XXI. 1—1

Спис довжників,

які побрали в Земельнім Банку Гіпотечнім у Львові векслеві позички в р. 1919 (в часі безробіття), а які досі ще не поладнали своїх векслів в касі Банку (у Львові, вул. Підвалля ч. 7).

Проти тих довжників змушений Банк подати векслі до протесту і подати до Суду позов о наказ заплати.

З уваги, що запізвані довжники поносять так великі судові кошти, що значно перевисшають самий весь довг, проте Банк здержався був з внесенням позвів ще аж до кінця місяця мая ц. р., щоби дати можність всім довжникам поладнати векслі без позву. Значна частина довжників поладнала свої векслі, одначе — на жаль — ще досить багато довжників досі не поладнало тих векслів і Банк змушений є вже остаточно ті векслі протестувати і скаржити.

Щоби ручителям дати можність склонити довжників до поладнання векслів, розпочинається отсим оповіщати партіями спис довжників і їх ручителів в тій цїли, щоби ще бодай частина могла вчасною полагодою векслів запобігти тим так великим коштам.

А саме: з огляду що вношення позвів відбувається постепенно, поодинокими партіями, то бодай деякі довжники зможуть евентуально ще запобігти дальшим коштам, через се, що негайно полагодять свої векслі.

Досі не полагодили ще своїх векслів між иншими отсі довжники: (р. перед назвищем значить ручитель).

94) Луцик Мирон, перш. векс. на К. 900, ручителі: Товкач Іван, Новак Тимко, Кіт Іван; дальш. вексл. на К. 2.400, ручителі: Жуковський Іван, Полотнюк Григорій; Надрічний Теодор, Лисак Михайло.

95) Лисак Михайло, перш. векс. на К. 900, ручителі: Смолінський Максим, Курило Теодор, дальш. векс. на К. 2.200, ручителі: ті самі і Робець Василь.

96) Ямбор Василь, перш. векс. на К. 900, ручителі: Райтер Петро, Корейба Григорій, Остап Василь, дальш. векс. на К 3.000, ручителі: ті самі і Радзикевич Александер, Левицький Іван,

97) Яхимович Михайло, перш. векс. на К. 900, ручителі: Жовнір Петро, Мрозовський Теодор, Панасюк Гаврило; дальш. векс. на К. 2.600, ручителі: ті самі і Сливка Юрко, Заремба Антін, Волянський Михайло, Лаба Іван.

98) Питель Іван, уряд. пол. перш. векс. на К 1000, руч.: Дорик Василь, Процинський Михайло; дальш. векс. на К 600, руч.: ті самі.

99) Робак Бронислав. асист. Наміс. перш. векс. на К 600, ручителі: Істеревич Осип, Хвалупинський Григорій, дальш. векс. К 3070, ручителі: Істеревич Осип, Бачинська Олена, Олинець Петро, Мельник Теодор, Передаткевич Волод., Горуцький Александер.

100) Корупа Василь, векс. на К 800, ручителі: Хомінський Казимир.

Почтовики.

101) Воробець Теодор, перш. векс. на К 950, ручителі: Верещинський Теодор, Орловський Павло; дальш. векс. на К 5030, ручителі: ті самі.

102) Орловський Павло, перш. векс. на К 840, ручителі: Воробець Теодор, Верещинський Теодор, дальш. векс. на К. 4620, ручителі: ті самі.

103) Паньчак Теодор, перш. векс. на К 940, ручителі: Корчовський Михайло, Будник Михайло, дальш. векс. на К 5100, ручителі: ті самі.

104) Угрин Григорій, перш. вексл. на К 680, ручителі: Брилинська Марія, Український Михайло, дальш. векс. на К 3980, ручителі: ті самі.

НАДІСЛАНЕ.

ПОДЯКА.

Цею дорогою почуваюсь до милого обовязку зложити сердечну подяку ВП. Панови Д-рови Марияновн Паньчишинови за безкорисне, а успішне вилічення мене з тяжкої недуги.

Львів, дня 9. червня 1922.

Осипа Тушицька.

ОПОВІСТКИ.

Яворів. Управа приватної української коедукаційної ґімназії з правом прилюдности подає до відома, що вписи і вступні іспити учеників і учениць до кляс I—VIII відбудуться 28. і 30. червня. Кружок УПТ. утримує коедукаційну (для хлопців і дівчат) ґімназію, яка в слідуючім році буде мати вісім кляс. Хлопці можуть знайти приміщення в бурсі, а дівчата на догідних і дешевих станціях. Стація в місци, місцевість розмірно дешевша і здоровша від других. Зголошуватися і по інформації звертатися до дирекції ґімназії. Кружок УПТ. глядає учителя з виділовим іспитом групи I (язики). Зголошення тамже. 1637 1—1

Голодні в Журавенщині зложили на еміґрантів з Великої України доручені п. Іваном Паламарем в мп. Амат. кружок філії „Просвіти" Журавно 5000, Павліна Паламар кравчиня Журавно 1000, Іван Паламар Журавно 1000, Теодор Теліховський учитель Журавно 500, дрібна збірка Журавно 400, Василь Данилишин учитель Протеси 300, Іван Чмелик учитель Дубравка 200, Іван Надак учитель Баличі подор. 200, Олена Благіївна учителька Облазниця 100, Семко Тенюк суд. офіц. Журавно 100, Кристина Михайлівна учителька Буянів 100, Емілія Грубська учителька Ляховичі зарічні 50, Ольга Грубська учит. Чертіж 50, Зофія Грубська учит. Смугів 40, Микола Коваль суд. офіц. Журавно 100, разом 9240 мп. 1—1

Громадян городецького повіту у Львові взивається до громадної участи в торжестві відслонення памятника на могилах українських Стрільців в Винниках в неділю 11. с. м. Збірка при поїзді, що відходить до Винник з личаківського двірця о год. 7·38 рано. Вибираючіся пішки збираються на личаківській рогачці в неділю 11. с. м. точно о год. 8. рано. Прибувші до Винник гуртуються при вінци і делеґації підписаного Кружка — Відвідини музея Н. Т. ім. Шевченка назначені на 11. с. м. відкликується. — *Старшина Кружка У. П. Т. ім. Б. Грінченка у Львові.*

Члени Сокола Батька, Міщанського Братства, тов. „Воля", тов. „Зоря", „Сили", служниць Св. Йосифа возьмуть участь в Святі у Винниках в неділю дня 11. с. м.

10. червня 1922 р. в Камянці Струмиловій, 11 червня в Радехові відбудеться КОНЦЕРТ-ВЕЧІР історичних народних дум, пісні і національного танку при участи відомих артистів: Софія Орлян — кольоратурна співачка, Данило Щербина — хобзар-бандурист, Василь Авраменко — артист-балетмайстер. Програма в афішах. Частина прибутку призначена на голодуючих України. 1622 2—2

Тов. український студентів політехніки „Оскова" устроює дня 14. червня с. р. (середа) від год. 4. по полудни „ФЕСТИН" і „ВЕНЕЦЬКУ НІЧ" в области ставу „Світезь" вул. Іссаковича, в горі вулиці Потоцького, трамвай „UL", з пребогатою програмою при сальоновій музиці. — Конкурс краси жіночої. — Білети при вступі. 1620 2—3

Приватна українська ґімназія з правом прилюдности в Дрогобичі. Вступні іспити до кляс II—V відбудуться 24. червня о год. 8. рано. Вступні іспити до I-ої кляси відбудуться в днях 26. і 27. червня о год. 8. рано. — За Управу прив. української ґімназії Собчук Антін управитель. 1636 1—1

Заходом тов-а „Бесіда" в Турці відбудеться в неділю дня 11. червня 1922 о год. 6. по пол. в льокали „Філії Просвіти" відчит д-ра Мирона Кондрата „Дещо про ваше культурне життя і його відновуй". 1—1

Виказ жертв, що вплинули до каси Львівської Філії Українського Товариства допомоги еміґрантам з України на користь еміґрантів та їх родин за час з 15. II. по 1. VI. 1922 р. в марках польських: о. парох і громадяне в Миклашові 2000, д-р Ф. Колеса 500, Громадянство в Судовій Вишні через п. Зайця 5000, Жіноча підсекція при У. Ц. К. в Варшаві на дітей 11000, через проф. Огієнко на дітей 15000, Михайло Куриленко 1000, Тов-о Взаїмн. поміч учител. у Львові 2600, Тов-о „Споживчо господарська Спілка у Львові" 2000, Ол. Кульчицька 1000, П. і М. Рубиновичі в Угнові 1000, М. Кравчук 1000, о. Головацький в Соколівці 2000, Любомир Рожанський 2000, Д-р Степан Федак 1000, Громадянство в Городищі Цетнарівському 3000, По підписному листу для хорого Т. Верхоли 8260, Остап Весоловський в Сяноку 2000, Сава Чубко 1000, Д-р Ст. Дмоховський 2000, Евген і Ірина з Лишинянів Ганкинські (через „Гром. Вістник") 10000, проф. Огієнко для дітей 100.000, Громадяне в Журавні 1000, о. Ев. Качмарик 1000, д-р Вол. Мацькевич 5000, Школярі й школярки в Корнеджі (Америка) 19650, Тов-о „фонд вдів і сиріт" 50000. Разом 250.010 Мп. — М. Тершаковець муку. — Всім жертводавцям Управа філії Тов-а складає найщирійшу подяку. — Проф. Л. Білецький, голова Управи, А. Петренко, скарбник, Гр. Деркач, секретар. 1—1

Інжінер Михайло і Іванка Федецькі, Львів, складають на універз. молодь 5000 Мп., політичних вязнів 3000 Мп., інвалідів 3000. і вдови і сироти 2000, на голодних В. України 1000 і кличуть Юрка Сасика з Борислава, Ольгу Сасикову з Борислава і Гоння Терлецького з Милятич. 1633 1—1

КІНОТЕАТРИ

КОПЕРНИК і МАРУСЕНЬКА

сповіщують від суботи дня 10 червня ц. р. велику визвольну драму на 5 дій п. з.

„БОРБА О МІЛІОНИ“.

II. Серія „ТРАҐЕДІЯ ПОВСТАНЦІВ“ або „ҐРАФ САНДОРФ“,

Яко доповнення оригінальні зняття

„Страшної катастрофи у Львові при вул. Краківській 8 і 10“.

Львів, Городецька 69

РОВЕРИ, МАШИНИ ДО ШИТТЯ

всілякі спортові прилади, грамофони та плити, як також прилади до них поручає найдешевше

ВЕНЕДИКТ КРАЙНЕР

Львів, Городецька 69

1649а 1-3

фірма АЧКЕВИЧ і ГЕХТ

ЛЬВІВ, вул. ГОРОДЕЦЬКА 55

продає туртом і детайльно

всякі музичні інструменти, музичні прилади, ґрамофони, ПРИЛАДИ ДО РОВЕРІВ, ґалянтерійні товари, гачки, вудки до риб, термосові фляшки і т. п. — Ціни конкуренційні найнизші. 1—2

1664б)

Дрібні оголошення.

СТУДЕНТ ПРАВ, вправний математик, пошукує лекції з кляс ґімназ., найрадше в ґірській околиці. Зголошення з услівями слати на адресу: Зубик Роман, Львів, вул. Тереси 2 б. 1616 3—3

ВПРАВНИЙ інструктор шукає заняття на час ферій (або на цілий рік). Може вчити анґл., франц. мови й української стенотр. Ласкаві зголошення слати до Адм. під І. К. 1618 2—3

АКАДЕМІК, абсольвент торговельного курсу пошукує лекцій або иншого заняття через Вістник „А 30“. 1628 1—1

АКАДЕМІК, бувший відзначаючий ученик, пошукує лекції з ґімназіяльних кляс. Може приготовити з цілорічного матеріялу. Зголошення з поданням услівій слати на адресу: О. Малець. Лопатин п. Іосо. 1632 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ

Д-ра ШИМОНА РАППАПОРТА

ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 17,

без болю пльомбовання і виривання зубів, штучні зуби в кавчуку і золоті по дуже приступній ціні. П. П. Пацієнтів з провінції полагоджується сейчас. 1236 7—10

1496 ОКУЛІСТ 5—10

Д-р Г. Іґель

лікар „Народної Лічниці“

ординує в очних недугах

Львів, вул. Ягайлонська ч. 20.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Трускавець

Д-р Р. Білас

1630 ОРДИНУЄ 1—8

Вілля Русалка.

Позір Заліщиччина!

Дня 15. червня с. р. о год. 1. з полудня відбудуться в Заліщиках в салі „Народного Дому“ перші повоєнні

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

„СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРЯ“

з отсим порядком:

1) Отворення зборів,
2) Звіт з діяльности за минувші роки,
3) Реферат про садівництво,
4) Вибір нового Виділу,
5) Внески і запити членів.

ЗА РАДУ:

о. Йосиф Фльорчук, Вас. Бадлюк.

1629 1—1

5.000 Мкп.!

на будову дому „Рідна Школа“ в Станиславові зложили дальше по 5.000 мп. і кличуть:

Др. Дмоховський Стефан, кличе всіх лікарів Українців, Пахолків Микола кличе: 1) Ціхоцьку Анну уч. в Ромашівці, 2) о. Снігуровича Михайла в Ромашівці, Назар Михайло кличе: 1) Бінинського Івана в Пчанах, 2) Рихвицького Мих. в Розвадові, „Церковна Штука“ в Станиславові кличе 1) „Нар. Торговлю“, 2) „Нар. Базар“, 3 „Злуку“, 4) „Бистрицю“, 5) Петра Дуткевича всіх в Станиславові, 6) „Доставу у Львові, Стахурський Маріян кличе 1) радн. Цвікловського Мих. у Львові, 2) Сенатовича Зенона в Ропчицях. Дальше зложили: о. М. Луцький, Стефанович Ярослав, Ястрембський Денис, Дмитраківна Ольга, Король Л., Лепківна Наталка, Кадайська Емілія. 10.000 мк. зложив Кордасевич Ярослав. 1207

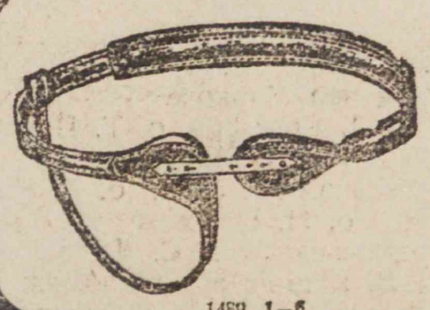

:: Ортопедично-механічне бандажове заведення ::

ІВАНА УГРИНА

у Львові, вулиця Кохановського ч. 17

виконує лічничі ґорсети і ортопедичні прилади по найновійшим лікарським вказівкам, прямодержачі, штучні ноги і руки, спеціяльні перепунлинові опаски і на обвислі черева (ляпаратомійні) суспензори, необхідні артикули для ужитку хорих і т. п.

1489 1—6

Друки і печатки виробляє гарно дешево друкарня і фабрика печаток І. ФРІДМАНА у ЛЬВОВІ, — вул. Сикстуська ч. 4 — XXIII 6—8

КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ

СТЕФАНА ВЕЗИКА

у Львові, вул. ОХОРОНОК ч. 5.

поручається

ВП. Панам як також Всеч. Духовенству. Всякі роботи виконується солідно і по найприступнійших цінах! 1631 1—3

ПОМІРИ

ПАРЦЕЛЯЦІЙНІ, ВІДМЕЖОВАННЯ, ПЛЯНИ ДО КОНТРАКТІВ

та всякі поради технічні можу виконати і уділювати на час вакацій в ґірській здоровій околиці. — Зголошення:

інж. Витовт Манастирський

1640 цивільний ґеометер 1—5

Львів, вул. Павлинів 17.

Дахівки палені найліпшої якости і марки, доставляє сейчас кождої кількости — фірма

Б. Ґросскопф і П. Люстман

Склади будівельного дерева, дощок, ґонтів і всіляких инших будівельних матеріялів

ЛЬВІВ, вул. Городецька 37

1634 (проти вул. Бема). 1—1

Ширіть наш часопись!

Гуртівний склад

тутон і циґаретних паперців, також шкільні прибори

XXIII. поручає 4—10

Г. ВІЛЬДЕР

ДІМ ТОВАРОВИЙ

Львів, вул. Шпитальна 1.

ПОЗІР! ПОЗІР!

Властителі млинів і тартаків!

Всілякі урядження млинські а то:

Камінна оригінальне патенту „Гелєва“, з французького кременя, шмірґлеві, — вальці, каспри. голендри, ґазу швайцарську і т. п.

Ремшайдовські пили ґатрові і циркулярні, оригінальні марки „Штайнбок“, шмірґлівки.

Паси віденські шкіряні у всяких розмірах, — — — — — —

Олива циліндрова і машинова

поручає ЛЕВ ЛЕВІ бюро технічно-торг. в СТАНИСЛАВОВІ,

1340 вул. Петра Скарги ч 43. 0—12

Конкурс.

Головна Управа Українського Педаґоґічного Товариства оголошує отсим конкурс на вісім учительських місць у всенародніх школах Українського Педаґоґічного Тов-а у Львові з днем 1. вересня 1922.

Компетувати можуть виключно учителі-(льки) з виділовим іспитом, також і учителі-(льки) державних шкіл як що одержать відпустки від своєї шкільної власти. Платня такаж як і в державних рівнорядних школах. Подання з долученням особистих документів належить вносити до Головної Управи У. П. Т. Ринок ч. 10. найдальше до дня 25-го ц. м. На відповідь і зворот документів долучити почтові значки.

Головна Управа Українського Педаґоґічного Товариства.

1590 4—4

Капелюхи мужеські, дамські і дітячі в великім виборі по низьких цінах — Кіоск капелюхів — площа св. Духа побіч костела ОО. Єзуїтів ТВОЖИНСЬКИЙ і Сна. Відновлювання старих капелюхів приймає складниця при вул. Костельній 8, дім ремісничої Палати. XXIII 3—4

СОБЕРБЕР і НІККЕР

ЛЬВІВ, вул. Казимирівська 37

1635 поручає 1—2

всілякі залізні товари.

„ВСЕСВІТНЯ БІБЛІОТЕКА“

під редакцією ІВАНА КАЛИНОВИЧА перенесла своє видавництво до

ЗОЛОЧЕВА

і має на складі такі книжки:

Nr. 1/3. Ф. Шіллера: ПОЕЗІЇ. (Випуск I/II. 1914, 8°, XXXIX + 168 стор. Nr. 4/6. С. Пушкіна: ДРАМАТИЧНІ ТВОРИ, (сім пєс) в перекладі Д-ра Івана Франка, 1917, 8°, XXXVII + 252 стор. Nr. 7/8. Й. В. Ґете: ГЕРМАН і ДОРОТЕЯ. Поема в перекладі Д-ра Івана Франка, 1917, 8°. X + 68 стор. Nr. 9/10. М. Яцкова: ДАЛЕКІ ШЛЯХИ. Збірка новель. 1917, 8°, 98 стор. Nr. 111/2. Арістофана: ХМАРИ. Грецька комедія, 1918, 9°, XII + 96 стор. Nr. 13. Г. Гофмансталя: СМЕРТЬ ТІЦІЯНА. Драм поема 1918, 8°, 34 стор. Nr. 14. В. Короленка: БЕЗ ЯЗИКА. Оповідання 1918. 8°, + VIII + 176 стор. Nr. 15. Д. Донцова: УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА ДУМКА І ЕВРОПА. 1918 8°, 80 стор. Nr. 16. ПІСНЯ ПРО РОЛАНДА. Старофранцуський епос в перекладі Д-ра Василя Щурата. II. видання. 1918 8°, XIII + 121 стор. Nr. 17. Тараса Франка: НАРИС ІСТОРІЇ РИМСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ, 1921, 8°, VIII + 224 стор. Nr. 18. Уго Фосколя: ОСТАННІ ЛИСТИ ЯКОВА ОРТІСА. Роман. Переклад Петра Карманського, Відень, 1921, 8°. 148 стор. Nr. 19. Михайла Возняка: ПОЧАТКИ УКРАЇНСЬКОЇ КОМЕДІЇ (1619—1819) 1920 8°, 252 стор.

Понадто має Видавництво на складі багато київських видань з 1918 р. і книжки українських закордонних видавництв (Відня, Берліна і Праги). Замовлення з надісланням вачету прохається посилати на адресу:

ІВ. КАЛИНОВИЧ, ЗОЛОЧІВ

1556 вул. Бенівська. 2—3

П. Т. Кооперативи, Склепи, Спілки

в місцевостях в Східній Галичині і Волині, що хотілиб війти з нами в торговельні зносини та набувати наші товари, зволять як найскорше нас об тім повідомити, щоби наші аґенти, які удаються в найблизших днях в поїздки на Схід від Львова і на Волинь могли з тими фірмами особисто порозумітися.

Оферуємо по цінах фабричних:

Матеріяли будівельні, Машини до виробів цементових, **Машини** рільничі, **Машини** до оброблювання дерева, **Товари залізні** (цвяхи, шруби, кільчасті дроти, дротяні сітки, будівельні окуття і т. д.)

„УСТРІЙ“ — Товариство промислово будівельне — Спілка з обмеженою порукою

1613 Бюро: ЛЬВІВ, вул. Личаківська ч. 64, I. 1—1

— — — На бажання висилаємо докладні письменні оферти. — — — —

ДЗВОНИ з найлучшого металю о чистім, звіннім голосі по найдешевшій ціні та з 25-літною ґарантією

можна купити або замовити в Першій українсько-американській ліярні і складі дзвонів

К. ФЕЛЬЧИНСЬКОГО

ТЕРНОПІЛЬ, Тарнавського ч. 64.

1411 —?

Видає і за редакцію відповідає Олекса Кузьма.

З друкарні Спілки „Діло“.